

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
FILOZOFICKÁ FAKULTA
ÚSTAV ČESKO-NĚMECKÝCH AREÁLOVÝCH STUDIÍ A GERMANISTIKY

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

ALTERNATIVA PRO NĚMECKO – AKTÉŘI, VOLEBNÍ MARKETING
A SOUČASNÝ VÝVOJ

..

Vedoucí práce: PhDr. Miroslav Šepták, Ph.D.

Autor práce: Petr Větrovec

Studijní obor: Česko-německá areálová studia

Ročník: 3.

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracoval/a samostatně, pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledky obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

České Budějovice 10. května 2019

.....

Petr Větrovec

Touto cestou bych rád poděkoval panu PhDr. Miroslavovi Šeptákovi, Ph.D. za trpělivost a odborné vedení mé bakalářské práce.

Anotace

Předkládaná bakalářská práce *Alternativa pro Německo: volební marketing, političtí aktéři a současný vývoj* se zabývá analýzou německé politické strany. Nejprve je popsán vznik a vývoj politického subjektu a jeho uchycení v německém politickém systému. Vedle přiblížení vlivu jednotlivých vybraných politiků strany na politiku Alternativy pro Německo jsou zkoumány rovněž nástroje politického marketingu a komunikace s elektorátem. Na závěr je kladen důraz na současný vývoj od podzimu 2017 až do dubna roku 2018.

Klíčová slova: Alternativa pro Německo, populismus, euroskepticismus, německá politika, volby, Spolková republika Německo

Abstract

The submitted bachelor thesis *Alternative for Germany: election marketing, political personalities and current development* deals with an analysis of a German political party. At first, the creation and development of a political subject and its anchoring in the German political system is described. The influence of individual chosen politicians on the policies of the Alternative for Germany is examined, as well as the tools of political marketing and the communication with the electorate. In the end of the thesis, an emphasis is given on the current development of the party from autumn 2017 till April 2018.

Key Words: Alternative for Germany, populism, euroscepticism, German policy, elections, Federal Republic of Germany

Obsah

ÚVOD	7
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	9
1 Vznik AfD	10
1.1 Okolnosti vzniku	10
1.2 První program AfD a volby 2013.....	11
1.3 Charakteristika strany.....	12
1.4 První zemské volby	13
1.5 Volby do EP	13
1.5.1 Výsledky voleb	15
1.6 Zemské volby 2014	16
1.6.1 Zemské volby v Sasku	17
1.6.2 Zemské volby v Braniborsku	17
1.6.3 Zemské volby v Durynsku	18
1.7 Rozkol v AfD	18
1.8 Zemské volby 2015	19
1.9 Rok 2016 a zemské volby	20
1.9.1 Zemské volby v březnu 2016.....	20
1.9.2 Zemské volby v září 2016.....	21
1.10 Zemské volby a volby do Spolkového sněmu 2017.....	22
1.10.1 Zemské volby 2017.....	22
1.10.2 Volby do Spolkového sněmu 2017.....	23
2 Političtí aktéři AfD	26
2.1 Bernd Lucke	26
2.2 Alexander Gauland.....	28
2.3 Frauke Petryová	29
2.4 Jörg Meuthen.....	31
2.5 Alice Weidelová.....	32
2.6 Beatrix von Storchová.....	33
2.7 Björn Höcke	34
3 Současný vývoj AfD	35
3.1 Média.....	35

3.2	Zemské volby v roce 2018	37
3.3	Globální pakt OSN o migraci.....	40
3.4	Junge Alternative	42
3.5	Volby do EP 2019	43
3.6	Zemské volby 2019	47
3.6.1	Zemské volby v Braniborsku	47
3.6.2	Zemské volby v Sasku	48
3.6.3	Zemské volby v Durynsku	49
ZÁVĚR	.....	50

Úvod

V roce 1989 se podařilo získat eurokritické pravicové straně Republikáni (*Die Republikaner*) více než 7 % odevzdaných hlasů ve volbách do Evropského parlamentu a tím dokázat, že i v silně proevropsky orientovaném Německu existují náznaky euroskepsy. Podobného výsledku dosáhla v roce 2014 i Alternativa pro Německo (*Alternative für Deutschland*), kdy zaznamenala úspěch v Evropském parlamentu a některých zemských sněmech. Proto nebylo překvapením, že se v roce 2017 dostala do Bundestagu jako první pravicová populistická strana v německém politickém systému. Tehdy získala 12,6 % odevzdaných hlasů a dala zapomenout na neúspěšnou kandidaturu do německého parlamentu v roce 2013. Poukázala přitom na rychlý nárůst pravicového populismu v Německu, jehož přítomnost a zvětšující se podpora byla pro stranický systém novinkou.

V české literatuře se AfD věnuje politolog Vladimír Handl, který stranu rozebírá v kontextu výskytu populismu v Německu. Snaží se o bližší zařazení strany do politického spektra a přitom postihnout, čím se liší od etablovaných politických subjektů v Německu. Lukáš Novotný nabízí již podrobnější studie, jež mapují volby do Bundestagu 2017, nebo podporu v jednotlivých spolkových zemích. Novotný (stejně jako Handl) stranu zpočátku charakterizuje a popisuje její tematickou profilaci. Vedle toho vysvětluje, proč byla AfD faktickým vítězem voleb do Bundestagu v roce 2017 i přesto, že byla až třetí nejsilnější stranou v Německu. Monografie Davida Hanušky *Alternativa pro Německo?*¹ z velké části rozebírá základní program strany a kromě toho mapuje vývoj AfD od roku 2014. Ve Spolkové republice Německo se AfD podrobně věnují například žurnalista Justus Bender nebo politolog Oskar Niedermayer. Bender je novinářem FAZ a AfD se zabývá už od jejího počátku. Díky studii *Die AfD und ihre Wählerschaft*² od Oskara Niedermayera lze stranu snáze zařadit do stranického systému. Přínosným textem se stala i studie Bernda Gäblera *AfD und die Medien*.³ Tato analýza rozebírá postoj AfD k mainstreamovým médiím, jejich vnímání nebo využívání.

---

¹ HANUŠKA, David. *Alternativa pro Německo?*. Praha: Naše vojsko, 2018.

² NIEDERMAYER, Oskar. *AfD und die Wählerschaft* [online]. 17. 5. 2017 [cit. 2017-04-03]. Dostupné z: https://www.frankfurter-hefte.de/upload/Archiv/2017/Heft_03/PDF/2017-03_niedermayer.pdf.

³ GÄBLER, Bernd. *AfD und die Medien. Erfahrungen und Lehren für Praxis*. Frankfurt am Main, 2019 [online]. [cit. 2019-05-01]. Dostupné z: https://www.otto-brenner-stiftung.de/fileadmin/user_data/stiftung/02_Wissenschaftsportal/03_Publikationen/AH92_AfD_Medien_Gaebler_2017_07_17.pdf. ISSN: 1863-6934.

Soustředí se na žurnalisty uvnitř strany a na příkladech ukazuje, jakého vlivu, rétoriky, či taktik, využívají politici k upoutání pozornosti popřípadě ve své kampani. Za jiné stěžejní materiály považují volební programy strany a jejích jednotlivých frakcí.

Bakalářská práce si klade za cíl zmapovat vstup AfD, coby euroskeptické strany, do německého stranického systému v roce 2013 a její následný vývoj. Věnuje se jak prvním celostátním volbám, volbám evropským tak i těm na zemské úrovni. Zdůrazněn bude první neúspěch ve státních volbách, ale i počáteční kladné výsledky v zemských sněmech. V rámci formování strany bude pozornost zaměřena na změnu společenských témat a volebního marketingu, kterým významně pomohl odchod zakladatele Bernda Luckeho. Druhá kapitola přiblíží politické aktéry subjektu, jejich vliv na utváření strany a současnou pozici, ať už v AfD nebo jinde. Bude zaznamenána proměna rétoriky vedoucích představitelů AfD a posun stranické politiky do pravicové části politického spektra. Na několika příkladech budou zmíněny radikální výroky, kterými AfD získala pozornost německé společnosti a mnohdy ji pobouřila. Podkapitola současný vývoj se bude soustředit na situaci po volbách do Spolkového sněmu v roce 2017. AfD bude analyzován zhruba do konce dubna letošního roku. Strana bude rozebrána z hlediska aktuální problematiky německé politické scény a předmětem zájmu bude i vnitřní vývoj například práci s médii. Bude zanalyzována předvolební situace před volbami do Evropského parlamentu a nadcházejícími zemskými volbami v roce 2019. Změna politiky AfD bude podložena na základě komparace program do evropských voleb před pěti lety a dnes. Zároveň bude představen lídr kandidátky pro volby do EP Jörg Meuthen. Závěrečná část se věnuje třem spolkovým zemím, ve kterých proběhnou zemské volby v září a říjnu 2019. Zohledněna bude zvýšená podpora v uvedených zemích, kandidáti jednotlivých frakcí a možný budoucí vývoj, ať vybraných spolkových zemí Německa, tak i AfD.

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

AfD – Alternative für Deutschland – Alternativa pro Německo

ALFA – Allianz für Fortschritt und Umbruch

ARD – Arbeitsgemeinschaft der öffentlich-rechtlichen Rundfunkanstalten der Bundesrepublik Deutschland – Asociace veřejnoprávních společností Spolkové republiky Německo

CDU – Christlich Demokratische Union Deutschlands – Křesťanstkodemokratická unie Německa

CSU – Christlich-Soziale Union Bayern – Křesťansko-sociální unie Bavorska

DVU – Deutsche Volksunion – Německá lidová unie

EP – European Parliament – Evropský parlament

EU – European Union – Evropská unie

FAZ – Frankfurter Allgemeine Zeitung

FDP – Freie Demokratische Partei – Svobodná demokratická strana

FPÖ – Freiheitliche Partei Österreichs – Svobodá strana Rakouska

GEZ - Gebühreneinzugszentrale der öffentlich-rechtlichen Rundfunkanstalten

LKR – Liberal-Konservative Reformer

NATO – North Atlantic Treaty Organization – Severoatlantická aliance

NDR – Deutsche Demokratische Republik – Německá demokratická republika

NPD – Nationaldemokratische Partei Deutschlands – Národnědemokratická strana Německa

OSN – United Nations – Organizace spojených národů

PESCO – The Permanent Structured Cooperation – Stálá strukturovaná spolupráce

RTL – Radio Télévision Luxembourg

SPD – Sozialdemokratische Partei Deutschlands – Sociálnědemokratická strana Německa

USA – United States of America – Spojené státy americké

ZDF – Zweites Deutsches Fernsehen – Druhá německá televize

1 Vznik AfD

1.1 Okolnosti vzniku

Ve volbách do Spolkového sněmu v roce 2017 se do německého parlamentu dostalo poprvé v historii šest politických subjektů. Mimo jiné i Alternativa pro Německo (dále jen AfD), která dosáhla téměř 13 % odevzdaných hlasů. Politický subjekt, který je spojován s přívlastky xenofobní, populistický nebo krajně pravicový, zaujal pozici v pravé části politického spektra a stal se součástí výrazných změn v německém stranickém systému.

AfD byla založena 6. února 2013 jako důsledek protestů proti dluhové krizi eurozóny a jejímu řešení, v jehož čele stálo Německo.⁴ Slabé stránky měnové unie se projeví v roce 2007, kdy došlo k výraznému prohloubení rozdílů mezi slabšími a silnějšími ekonomikami států EU. S výraznými finančními problémy se potýkalo hlavně Portugalsko a Řecko. V Řecku se krize dostala do takové fáze, že země dokonce zfalšovala hospodářské statistiky.⁵ Největší množství financí na záchranu řecké ekonomiky poskytlo Německo. Celkově šlo o desítky milionů Eur.

Proti politice EU a eurozóně se na podzim roku 2012 vyhradilo hnutí voličů pod názvem Wahlalternative 2013.⁶ Jejich cílem byla podpora politického celku Freie Wähler.⁷ Po volbách do zemského sněmu v Dolním Sasku v lednu 2013 byla spolupráce ukončena a o dva týdny později založena nová politická strana Alternativa pro Německo.⁸

Za zakladatele strany jsou považováni ekonom Bernd Lucke, novinář Konrad Adam a Alexander Gauland.⁹ Posledně jmenovaný politik zasvětil většinu své kariéry CDU. V té působil nepřetržitě od roku 1973, tedy 40 let. Sám tvrdí, že nadále stojí v pomyslném politickém středu a jeho bývalá strana již nikoliv.¹⁰ Již v uskupení Wahlalternative 2013 obklopili Bernda Luckeho další významní němečtí ekonomové jako Stefan Homburg či Joachim Starbatty.

---

⁴ HANUŠKA, David. Alternativa pro Německo. Praha: Naše Vojsko, 2018, s. 11.

⁵ ŠVIHLÍKOVÁ, Ilona a Konstantinos TSIVOS. Řecká tragédie. Praha: Novela Bohemica, 2017, s. 157.

⁶ Wahlalternative nebylo prvním euroskeptickým hnutím v Německu. Výraznou podporu zaznamenali v evropských volbách 1989 Die Republikaner. Strana tehdy získala 7,1 %. (<https://wahl.tagesschau.de/wahlen/1989-06-18-EP-DE/>).

⁷ Freie Wähler je německá politická strana založená v roce 2009.

⁸ LEWANDOWSKY, Marcel. Alternative für Deutschland (AfD) : A New Actor in the German Party System. Friedrich Ebert Stiftung [online]. 2014[cit. 2019-03-17]. Dostupné z: <http://library.fes.de/pdf-files/id/ipa/10644.pdf>.

⁹ Politici AfD budou rozebráni v druhé kapitole této práce.

¹⁰ ULRICH, Bernd a Matthias GEIS. Hitler hat den Deutschen den Rückgrat gebrochen. Zeit. 2016, č. 17, s. 6-7.

Dne 14. dubna 2013 se konal den oficiálního založení strany. V Berlíně byli do jejího čela zvoleni Bernd Lucke, Frauke Petryová a Konrad Adam. Tohoto sjezdu strany se zúčastnilo již okolo 1500 příznivců a do dvou měsíců získala AfD dalších zhruba 5500 členů, nejvíce z vládní CDU.¹¹

1.2 První program AfD a volby 2013

Politika AfD, se kterou vstoupila v roce 2013 na politickou scénu, jen podtrhla trend narůstající euroskepse v Evropě. I v silně proevropsky orientovaném Německu se našlo mnoho občanů, kteří nesouhlasili se tehdejší podobou evropské integrace, postojem Německa vůči EU a eurozónou.

Již na prvním sjezdu požadoval Bernd Lucke zrušení Eura a eurozóny. Tento požadavek se stal základním pilířem programu AfD pro nadcházející volby do Spolkového sněmu v září 2013. Volební program požadoval v první řadě rozpuštění eurozóny a znovuzavedení národní měny. AfD odmítala transferovou unii, větší centralizaci EU a nadbytečnou byrokracii. Voličům nabízela rozšíření nástrojů přímé demokracie v německém politickém systému po švýcarském vzoru. Tím chtěla dát občanům prostor, aby vyjádřili nesouhlas s některými nařízeními a požadavky EU. Nepřijatelné bylo i nerespektování dluhové brzdy a program vyjadřoval touhu po zjednodušení daňového systému a snížení vysokých dluhů státu. V tomto bodě byly volební sliby AfD asi nejpropracovanější vzhledem k přítomnosti špičkových ekonomů ve straně.¹² Dalšími postoji byly např. podpora obnovitelných zdrojů a imigrační zákon po vzoru Kanady¹³, přilákal v konečném důsledku 4,7 % německých voličů. Tato hodnota odpovídala ve volbách v roce 2013 2 056 985 hlasům.¹⁴ AfD sice nepřekročila potřebnou 5% hranici¹⁵ pro vstup do německého parlamentu, ale výsledek 4,7 % pro novou stranu, která kritizuje EU a její politiku, byl překvapením. Prokázalo se tedy, že i v Německu má evropská integrace a přístup k některým problémům EU své odpůrce,

---

¹¹ VON KITTLITZ, Alard. In Wut vereint. In: Frankfurter Allgemeine Zeitung [online]. © 2001-2019, 14. 4. 2013 [cit. 2019-03-17]. Dostupné z: <https://www.faz.net/aktuell/politik/inland/gruendungsparteitag-der-afd-in-wut-vereint-12149130.html>.

¹² Das Wahlprogramm der Alternative für Deutschland. In: Focus [online]. © 1996-2019, 10. 7. 2013 [cit. 2019-03-17]. Dostupné z: https://www.focus.de/politik/deutschland/bundestagswahl-2013/bundestagswahl-2013-das-wahlprogramm-der-alternative-fuer-deutschland_aid_1039346.html.

¹³ Kanada má složitý a výjimečný systém pro přijímání migrantů. Zakazuje příchod tomu, kdo neprokáže svou identitu, přijímá spíše rodiny a ne jednotlivce a preferuje občany, kteří budou nápomocní jejich ekonomice.

¹⁴ Bundestagswahl 2013. In: Wahl.tagesschau.de [online]. ARD, 2013 [cit. 2019-03-17]. Dostupné z: <https://wahl.tagesschau.de/wahlen/2013-09-22-BT-DE/>.

¹⁵ Pro vstup do německého parlamentu musí stranu dosáhnout ve volbách minimální 5% hranice.

kterým nově vzniklá AfD dala možnost vyjádřit svůj nesouhlas právě volbami. AfD se tedy stala alternativou pro nespokojené občany Německa.

1.3 Charakteristika strany

Právě zmíněný negativní postoj vůči politice EU a evropské integraci, dělá z AfD stranu euroskeptickou. Na podstatě nedůvěry v prohlubování evropské integrace a EU právě strana v roce 2013 vznikala. Euroskepticismus rozdělujeme na měkký a tvrdý. Do měkkého euroskepticismu se řadí strany, které přímo neodmítají členství své země v EU, ale jsou v opozici vůči některým rozhodnutím či smlouvám. V tomto případě se může jednat o již zmíněné odmítání společné evropské měny. Druhý typ euroskepticismu, tvrdý, razantně odmítá vstup a členství v EU a projekt evropské politické integrace.¹⁶

Po vzoru této charakteristiky euroskeptických stran, můžeme zařadit AfD na počátku jejího působení na německé politické scéně ke stranám měkkého euroskepticismu. Nenabádala k přímému opuštění EU, ale požaduje rozpuštění eurozóny, znovuzavedení Německé marky, změnu některých smluv EU nebo nefinancování zadlužených členů unie.

AfD je označována od počátku svého působení v politice jako pravicový subjekt. Strana, kterou její političtí lídři vždy popisovali jako národně konzervativní, se v prvních měsících od založení složitě zařazuje do politického spektra. Na vině je i program, který AfD měl pouze čtyři strany, a ze kterého se subjekt obtížně určuje v politických a ideologických pozicích.

Podle Infratest dimap, specializovaného institutu pro volební průzkumy, byla AfD v roce 2013 pravicovou stranou, ne však krajní pravicí, jak byla někdy vyobrazována. V pravolevém spektru byla např. v roce 2014 stejně pravicovou stranou jako CDU/CSU v roce 2001. V roce 2014 byla AfD vyhodnocena na ose 1 (levicová) až 11 (pravicová) číslem 7, 5. Hodnota 6 znázorňuje politický střed. Napravo od AfD nalezneme NPD, ke které se v dalších letech podle údajů z grafu přiblížila.¹⁷

AfD je označována politology za stranu populistickou a to hned z několika důvodů. Velice často poukazuje na rozdíl mezi prostým lidem a vládnoucími elitami,

---

¹⁶ SZCZERBIAK, Aleks a Paul TAGGART. *Opposing Europe? The Comparative Party Politics of Euroscepticism*. Oxford: Oxford University Press, 2018, s. 72.

¹⁷ AfD rückt nach rechts, CDU nach links. Infratest dimap [online]. 2015 [cit. 2019-03-17]. Dostupné z: https://www.infratest-dimap.de/uploads/media/LinksRechts_Nov2015_01.pdf.

snaží se o přímé rozhodování v rámci jednotlivých procesů za pomoci referend a lidových iniciativ či neustále zobrazuje zkorumpované praktiky demokracie.¹⁸

1.4 První zemské volby

AfD měla možnost se již zúčastnit voleb do zemského sněmu v Bavorsku, které se konaly 15. září 2013, avšak odmítla. Myšlenku participovat na bavorských volbách odmítl podpořit i šéf strany Bernd Lucke. Obával se, že případný negativní výsledek by mohl ovlivnit rozhodování voličů následující týden, kdy se konaly volby do spolkového sněmu.¹⁹

Prvními volbami na zemské úrovni, do kterých AfD zasáhla, byly volby v Hesensku. Jejich datum připadlo na stejný den, kdy byly v Německu vypsaný volby celostátní. Strana se do zemského sněmu nedostala, neboť dosáhla výsledku 4,09 %.²⁰

1.5 Volby do EP

Po prvním roce na politické scéně a částečném úspěchu se strana chystala na důležité volby do EP. Pro volby, které se konaly 25. května 2014, vybrala strana 28 kandidátů. Nechyběli mezi nimi Bernd Lucke, Hans-Olaf Henkel či Beatrix von Storchová.

Volební program, který AfD zveřejnila před volbami, byl již daleko propracovanější než ten, který se kterým vstupovala do voleb do Spolkového sněmu o rok dříve. AfD pro volby do EP změnila svoje heslo *Mut zur Wahrheit* (odvaha k pravdě), které nahradila více vlasteneckým *Mut zu Deutschland* (Odvaha pro Německo). Podle strany slogan znamenal odvahu pro Německo, které je a nadále zůstane částí EU. Pokračování AfD v politice měkkého euroskepticismu (kritika EU, ale setrvání v ní) dokazuje i to, že ve slově Deutschland bylo druhé a třetí písmeno graficky zvýrazněno a ohraničeno šesti hvězdami. Zároveň však zdůrazňuje, že Německo musí zůstat suverénní a odmítá i myšlenku Spojených států evropských.

Na začátku programu věnuje AfD pozornost bodům, které souvisí s kritikou evropské politiky. Strana požaduje zrušení Evropského stabilizačního mechanismu, který funguje jako záchranný peněžní fond pro země, které užívají jako oficiální měnu

---

¹⁸ NOVOTNÝ, Lukáš. Euroskepticismus v Německu na příkladu Alternative für Deutschland. In: Politics in Central Europe [online]. Praha: Metropolitan University Prague, 2015, s. 105-106 [cit. 2019-03-18]. Dostupné z: <https://www.politicsincentraleurope.eu/documents/file/Volume%2011%20-%20Number%201S%20-%20April%20-%202015.pdf>.

¹⁹ Alternative für Deutschland tritt nicht bei Bayern-Wahl an. In: Augsburg Allgemeine [online]. ©2019 11. 5. 2013 [cit. 2019-03-19]. Dostupné z: <https://www.augsburger-allgemeine.de/bayern/Alternative-fuer-Deutschland-tritt-nicht-bei-Bayern-Wahl-an-id25195711.html>.

²⁰ Landtagswahl Hessen 2013. In: Wahl.tagesschau.de [online]. ARD, 2013 [cit. 2019-03-19]. Dostupné z: <https://wahl.tagesschau.de/wahlen/2013-09-22-LT-DE-HE/index.shtml>.

Euro, a které mají finanční problémy. Stejný postoj zaujímá i k bankovní unii a tvrdí, že každá země by měla být sama odpovědná za vlastní hospodářskou stabilitu. Podle strany by v Německu měly fungovat menší jednotky velkých bank, stejně jako ve Švédsku, které dává za příklad. AfD také zdůrazňuje důležitost samostatnosti jednotlivých států, odsuzuje politiku centralismu a vrácení některých kompetencí do rukou zemí EU. Zároveň chce, aby byla důležitost Německa v institucích EU zdůrazněna tím, že bude němčina používána jako rovnocenný jazyk při jednáních evropských orgánů. Strana se nadále zasazuje o více přímé demokracie, přičemž se občané mají podílet na důležitých rozhodnutích. Ve svém programu nadále usiluje o právo veta národních parlamentů či lidové veto stejně jako ve Švýcarsku.²¹ Další reformy EU, které je možné v programu najít, jsou např. zrušení jednoho ze dvou zasedání EP, zmenšení počtu evropských komisařů či snížení pracovních míst pro úředníky EU. Dále by strana redukovala velké výdaje rozpočtu EU nebo zamezila lobbismu. Pro AfD je nepřijatelné přijetí Turecka do EU, neboť Evropa má geografické, historické a kulturní hranice, které by se neměly narušovat, a zdůrazňuje, že bezpečnostní a zahraniční politika by se měla řídit podle národních zájmů. Nadále se v programu vyskytovalo odmítání federalizace EU, kterou odmítá tím, že neshledává důvod, proč by měl být vytvořen evropský ministr obrany nebo společná evropská armáda.

V části programu, kde se AfD zabývá sociální a pracovní politikou, zdůrazňuje, že pro občany je důležité zajistit spolehlivé sociální pojištění a snížení nezaměstnanosti mladých lidí. Zároveň požaduje stejná právní opatření pro zahraniční pracovníky ze zemí EU.

V pasážích, které jsou věnovány azylové politice, je důraz na to, aby EU prostřednictvím kontroly vnějších hranic omezila nekontrolovatelné přistěhovalectví. Zároveň voličům nabízí vytvoření imigračního zákona jako v Kanadě. Podle AfD by daný kanadský bodový systém pomohl imigranty začlenit lépe do německé společnosti. Strana zároveň tvrdí, že humanitární pomoc a pomoc obětem války se musí zlepšit.

V rámci reformy vzdělání měla AfD ve svém programu body, které staví vzdělání a politiku školství na národní význam. Na této úrovni by měly zůstat a nebýt součástí mezinárodních politik. Strana dále navrhuje vybudovat duální systém vzdělávání a podporuje výměnné vzdělávací programy pro studenty, jako např. již

---

²¹ Lidové veto je jeden z nástrojů přímé demokracie, kdy si občané sami rozhodnou o přijetí či zrušení některého zákona.

fungující Erasmus. Dále by ráda zvýšila počet akademiků na vysokých školách v Německu.

V rámci energetické politiky EU, přijde AfD zbytečné, aby státy spolupracovaly mezi sebou, neboť je tato politika výhradní záležitost každé země. Zároveň požaduje kompletní zrušení Zákona o obnovitelné energii a volá po reformě společné zemědělské politiky v rámci EU. Společně s těmito body pokládá za důležité snížení zatížení životního prostředí z chovu užitkových zvířat.

V dalších bodech programu klade strana důraz na nezavedení dálničních poplatků pro osobní auta, lepší ochranu osobních dat a v neposlední řadě slibuje i zavedení kontrolních výborů v EP. Na konci dokumentu zdůrazňuje ekonomický význam Německa a žádá silnější roli země v evropských institucích.²²

1.5.1 Výsledky voleb

Volby do EP, které proběhly 25. května 2014, vyhrála CDU s 30 % všech hlasů, následována SPD, jež dostala jen o 3 % méně. Při volební účasti 48 % zaznamenala AfD úspěch. Stala se pátou nejsilnější stranou Německa, která se dostala do EP. Stranu si vybralo 7,1 % voličů.²³

Tabulka č. 1: Evropský parlament

strana	procentuální výsledek	počet křesel
CDU/CSU	35,3 %	34
SPD	27,3 %	27
Bündnis 90/Die Grünen	10,1 %	11
DIE LINKE	7,4 %	7
AFD	7,1 %	7

Výsledek 7,1 % znamenal, že AfD bude mít v EP sedm poslanců z celkových 96, které Německo v orgánu EU reprezentují. Výrazně nad průměrem uspěla AfD v Hesensku, kde se stala čtvrtou nejsilnější stranou s výsledkem 9,1 %. Vůbec nejlepší výsledek zaznamenala v Sasku, kde dosáhla 10,1 %. Nejhuře se straně vedlo v Severním Porýní-Vestfálsku a Dolním Sasku, kde dostala jen 5,4 %. Zajímavý byl

²² Mut zu Deutschland. Für ein Europa der Vielfalt: Programm der Alternative für Deutschland (AfD) für die Wahl zum Europäischen Parlament am 25. Mai 2014. In: Alternative für Deutschland: Landesverband Hamburg [online]. 22. 3. 2014 [cit. 2019-04-06]. Dostupné z: <https://alternative-hamburg.de/wp-content/uploads/2014/12/Europaprogramm-der-AfD1.pdf>.

²³ V roce 2015 byla uzavírací klauzule pro vstup do EP v Německu zrušena. Tento krok má významný vliv na formování orgánu EU. Vede k ještě větší roztržitosti politické scény, neboť šanci získat křeslo v EP mají i relativně malé strany.

výsledek v Bavorsku, kde konzervativní CSU dosáhla historického minima, a i proto se zde AfD přehoupla přes 8 %.²⁴ Šéfa AfD, Bernda Luckeho, do EP následovali Hans-Olaf Henkel, Beatrix von Storchová, Ulrike Trebesiusová, Joachim Starbatty, Marcus Pretzell a Bernd Kölmel. Pro EP to znamenalo, že v jeho křeslech budou poprvé zasedat členové německé euroskeptické strany.²⁵

Bernd Lucke ihned odmítl spolupráci s pravicovými extremisty a doufal, že on a jeho kolegové budou moct být součástí frakce Evropští konzervativci a reformisté. Proti tomu však byla kancléřka Angela Merkelová, která se netajila tím, že britskému premiérovi Davidu Cameronovi nedoporučovala spolupráci s AfD. Evropští konzervativci a reformisté dříve tvořili jednotnou koalici v rámci EP s Evropskou lidovou stranou, kterou byla součástí i Merkelové CDU. Ta striktně odmítala jakoukoliv spolupráci s AfD. Rozhodnutí o přijetí poslanců AfD bylo několikrát odsunuto, ale v červnu 2014 se Evropští konzervativci a reformisté rozhodli rozšířit frakci o sedm nových poslanců AfD a David Cameron tak nevyhověl spolkové kancléřce. Celkově čítala frakce 70 poslanců z celkových 751.²⁶

Pro AfD byl výsledek voleb velmi pozitivní, neboť ukázala, že je rozhodně stranou, se kterou musí Německo do budoucna počítat a není jen trendem jedněch celostátních voleb, ale dokáže voliče zaujmout i na evropské úrovni. Bernd Lucke také potvrdil, že strana nesměřuje do ultrapravicové²⁷ části politického spektra, poté co odmítl spolupráci s krajní pravicí v rámci EP a poslanci AfD se stali součástí frakce Evropští konzervativci a reformisté. Dalším z úspěchů bylo např. i to, že politik Hans-Olaf Henkel se stal jedním z místopředsedů průmyslového výboru EP.²⁸

1.6 Zemské volby 2014

Rok 2014 měl být pro AfD důležitý z hlediska konání voleb do zemských sněmů. V prvním roce na politické scéně absolvovala strana pouze jedny zemské volby a to v Hesensku. Do parlamentu se tehdy nedostala. Po úspěchu, který zaznamenala

---

²⁴ Europawahl 2014. In: Wahl.tagesschau.de [online]. ARD, 2014 [cit. 2019-03-17]. Dostupné z: <https://wahl.tagesschau.de/wahlen/2014-05-25-EP-DE/index.shtml>.

²⁵ Die CDU und ihre Probleme mit der AfD. In: Tagesspiegel [online]. 27. 5. 2014 [cit. 2019-03-17]. Dostupné z: <https://www.tagesspiegel.de/politik/europawahl-die-cdu-und-ihre-probleme-mit-der-afd/9953556.html>.

²⁶ Europäische Konservative nehmen AfD in Fraktion auf. In: Spiegel [online]. 12. 6. 2014 [cit. 2019-03-17]. Dostupné z: <http://www.spiegel.de/politik/ausland/eu-parlament-konservative-nehmen-afd-in-fraktion-a-974723.html>.

²⁷ Krajní pravice je politická ideologie, jejíž základ spočívá ve fašistických a nacistických myšlenkách, rovněž i popírání rovnosti všech lidí. V německé politologii se užívá pojem *Rechtsextremismus*.

²⁸ EU-Frauenausschuss lehnt Beatrix von Storch ab. In: Süddeutsche Zeitung [online]. 8. 7. 2014 [cit. 2019-03-17]. Dostupné z: <https://www.sueddeutsche.de/politik/afd-im-europaparlament-eu-frauenausschuss-lehnt-beatrix-von-storch-ab-1.2036385>.

v květnu při volbách do EP, chtěla AfD potvrdit svůj vzestup i na zemské úrovni. Volby se konaly ve třech zemích bývalé NDR – v Sasku, Braniborsku a Durynsku.

1.6.1 Zemské volby v Sasku

Ve spolkové zemi Sasko si AfD dávala největší naděje na úspěch. Právě zde o rok dříve ve volbách do Spolkového sněmu získala skoro 7 % a při květnových volbách zde překročila hranici 10 %. Lídryní pro Sasko byla rodačka z Drážďan Frauke Petryová.²⁹

Volby se uskutečnily 31. srpna 2014. Ukázalo se, že sázka AfD na Frauke Petryovou se vyplatila. AfD překonala průzkumy, které ji před volbami slibovaly 6-7 %, a její volební podpora byla 9,7 %. Poprvé se dostala do zemského sněmu a stala se čtvrtou nejsilnější stranou Saská.³⁰ Bernd Lucke to označil za velký úspěch, i přesto, že strana se dostala do opozice. CDU složila koalici s SPD, ale v květnu, po volbách do EP, přímo nevyloučila variantu podepsat koalici s Luckeho stranou.³¹

1.6.2 Zemské volby v Braniborsku

Lídrem kandidátky AfD ve spolkové zemi byl zkušený politik Alexander Gauland, který stál u zrodu strany v roce 2013. Na rozdíl od svých kolegů se v předvolebních proslovech věnoval i jiným tématům, než těm, na jejichž základech AfD vznikla. Jinou rétorikou, kterou zvolil, mimo jiné poukázal na zvyšující se kriminalitu přistěhovalců v Braniborsku, kterou je potřeba ve spolkové zemi snížit.³²

Volby se konaly 14. září 2014 a AfD získala pro ni tehdy rekordních 12,2 % všech hlasů. Volby sice vyhrála SPD a AfD byla jen čtvrtou nejsilnější stranou, ale překonala všechny průzkumy a dostala se do druhého zemského sněmu. Alexander Gauland dosáhl rekordního výsledku. V braniborském zemském sněmu zasedlo 11 poslanců AfD. Koalici složil vítěz voleb SPD s Die Linke.³³

---

²⁹ So will Frauke Petry die sächsische AfD in den Landtag führen. In: Focus [online]. © 1996-2019, 23. 8. 2014 [cit. 2019-03-17]. Dostupné z: https://www.focus.de/politik/deutschland/landtagswahl-in-sachsen-2014/wahlkampf-im-sommerloch-mit-afd-kandidatin-frauke-petry-zu-besuch-in-sachsen_id_4079417.html.

³⁰ Vítězství ve volbách dosáhla CDU, následovaná Die Linke a necelá 3 % před AfD skončila SPD.

³¹ Landtagswahl Sachsen 2014. In: Wahl.tagesschau.de [online]. ARD, 2014 [cit. 2019-03-17]. Dostupné z: <https://wahl.tagesschau.de/wahlen/2014-08-31-LT-DE-SN/index.shtml>.

³² SCHNEIDER, Jens. Anbietern an rechts und links. In: Süddeutsche Zeitung [online]. 12. 9. 2014 [cit. 2019-03-17]. Dostupné z: <https://www.sueddeutsche.de/politik/afd-spitzenkandidat-gauland-anbietern-an-rechts-und-links-1.2125561>.

³³ Landtagswahl Brandenburg 2014. In: Wahl.tagesschau.de [online]. ARD, 2014 [cit. 2019-03-17]. Dostupné z: <https://wahl.tagesschau.de/wahlen/2014-09-14-LT-DE-BB/index.shtml>.

1.6.3 Zemské volby v Durynsku

Volby v Durynsku se konaly ve stejný den jako v Braniborsku. AfD zde nedosáhla takového úspěchu, ale s výsledkem 10,2 % zvládla opět překvapit německou politickou scénu. Tímto ziskem se ještě více přiblížila SPD, která však na rozdíl od AfD složila společně s Die Linke a Zelenými koalici.³⁴

Jako lídr byl zvolen tehdy 42letý učitel Björn Höcke. Ten bývá zařazován do pravicového křídla AfD a po volbě se spolu s dalšími deseti poslanci stal novým členem durynského zemského sněmu.

1.7 Rozkol v AfD

První výrazné neshody uvnitř AfD přišly dva roky od jejího založení. Původ však měly již na konci léta 2014, kdy někteří politici začali používat krajně pravicovou rétoriku, což bylo proti zásadám strany, která se profilovala jako pravicová, národně konzervativní a euroskeptická, nikoliv krajně pravicová. Jedním ze členů strany, kteří své projevy tímto směrem vyjadřovali, byl Björn Höcke. To se samozřejmě nelíbilo Berndu Luckemu, který striktně odmítal posun na politickém měřítku více vpravo.

Nebyl to však Björn Höcke, kdo začal kritizovat vedení AfD. Předsedkyni AfD v Sasku, Frauke Petryové, vadilo, že se Lucke snaží izolovat národně konzervativní křídlo strany. Tvrdila, že šéf AfD si vytvořil stranu ve straně, a škodí celé AfD. Petryové rovněž vadilo vytvoření názorové platformy *Weckruf 2015*, kterou Lucke založil uvnitř strany v květnu 2015.³⁵

Spor došel až do bodu, kdy Frauke Petryová oznámila svojí kandidaturu na novou předsedkyni strany. Hlasování, kterého se v Essenu 4. července 2015 zúčastnilo téměř 3500 členů AfD, dopadlo vítězně pro Frauke Petryovou. Bernd Lucke již před volbou odmítl kandidovat na místopředsedu strany. Petryová získala důvěru 60 % přítomných členů strany.³⁶

O čtyři dny později zakladatel AfD prohlásil, že k 10. červenci opouští s několika členy stranu. Mezi nimi byla například i europoslankyně Ulrike Trebesiusová. Uvedl, že nynější směřování strany se vymyká původní liberálním myšlenkám. Jako příklady jmenoval nenávistné postoje vůči cizincům a islámskému

---

³⁴ Landtagswahl Thüringen 2014. In: Wahl.tagesschau.de [online]. ARD, 2014 [cit. 2019-03-17]. Dostupné z: <https://wahl.tagesschau.de/wahlen/2014-09-14-LT-DE-TH/index.shtml>.

³⁵ WEILAND, Severin. Petry sammelt Unterstützer gegen Lucke. In: Spiegel [online]. 29. 5. 2015 [cit. 2019-03-19]. Dostupné z: <http://www.spiegel.de/politik/deutschland/afd-streit-petry-sammelt-unterstuetzer-gegen-lucke-a-1036211.html>.

³⁶ HANUŠKA, David. Alternativa pro Německo. Praha: Naše Vojsko, 2018, s. 26-27.

náboženství. Rovněž mu vadila i proruská orientace některých jeho kolegů, či kritika USA.³⁷

1.8 Zemské volby 2015

Změnu profilace AfD dokazují při podrobnějším zkoumání i volby do zemského sněmu, které se konaly v tomto roce v Hamburku a Brémách. Oboje proběhly ve spolkových zemích ještě před převzetím moci Petryovou. Na začátku roku, 15. února, se konaly v Hamburku. Hamburská AfD ve svém programu v části *Přistěhovalectví a azyl* zdůraznila, že přistěhovalectví v některých částech města působí problémy a že odmítá tzv. multikulturní utopii, kterou etablované strany vítají.³⁸ Jörn Kruse, lídr hamburské AfD, ve svém projevu 10. ledna 2015, pouhé tři dny po teroristickém útoku v Paříži na redakci časopisu Charlie Hebdo, utvrdil německou společnost v tom, že AfD se svými projevy posouvá stále víc v politickém spektru vpravo. Prohlásil, že se dlouho obával, že se podobný čin stane, a přišel dříve, než doufal. Na jeho vyjádření spolustraníci reagovali výkřiky, smíchem, či potleskem. Kruse svou poslední větu, před kterou během projevu na moment zaváhal, s úsměvem opravil. Čin přišel dříve, než on sám očekával.³⁹

Volby v Hamburku s drtivým náskokem vyhrála SPD, AfD se podařilo s výsledkem 6,1 % dostat do parlamentu.⁴⁰

O tři měsíce později se konaly zemské volby v Brémách. Brémská AfD se v části o přistěhovalectví soustředila na podobná témata jako hamburská. Přidává bod, že by se nově příchozí z cizích zemí, měli orientovat na německou kulturu jako na ideál (*Leitbild*). V jedné části i zdůrazňuje, že v rámci školského systému je potřeba silnější pedagogický důraz na německou identitu.⁴¹

Lídrem kandidátky se stal Christian Schäfer. Ve volbách měla AfD sice nejslabší výsledek v zemských volbách, ve kterých se dostala do parlamentu, ale politickému

---

³⁷ Bernd Lucke zu seinem Austritt aus der AfD. In: Spiegel [online]. 8. 7. 2015 [cit. 2019-03-17]. Dostupné z: <http://www.spiegel.de/politik/deutschland/bernd-lucke-erklaerung-zu-austritt-aus-der-afd-a-1042734.html>.

³⁸ Alternative für Deutschland Landesverband Hamburg Wahlprogramm Bürgerschaftswahl 2015. In: Alternative für Deutschland: Landesverband Hamburg [online]. 9. 11. 2014. [cit. 2019-04-06]. Dostupné z: <https://alternative-hamburg.de/wp-content/uploads/2014/12/B%C3%BCrgerschaftswahl-Programm-D.pdf>.

³⁹ Versprecher Dr. Jörn Kruse. In: Youtube [online]. 11. 01. 2015 [cit. 2019-03-17]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=axYgZKAvG5s>.

⁴⁰ Bürgerschaftswahl 2015 Hamburg. In: Wahl.tagesschau.de [online]. ARD, 2015 [cit. 2019-03-17]. Dostupné z: <https://wahl.tagesschau.de/wahlen/2015-02-15-LT-DE-HH/index.shtml>.

⁴¹ SCHMIDT-GRABIA, Maike. Wer steht zur Wahl?. In: Bundeszentrale für politische Bildung [online]. 15. 4. 2015 [cit. 2019-03-17]. Dostupné z: <http://www.bpb.de/politik/wahlen/wer-steht-zur-wahl/203480/afd>.

celku, který během předvolebního období ovlivňoval vnitrostranický boj o vedení, výsledek 5,5 % stačil. Koalici v Brémách stejně jako v Hamburku složila vítězná SPD se Zelenými.⁴² V prosinci téhož roku bylo potvrzeno, že při sčítání došlo k několika chybám, a proto bylo po přepočítání jedno z křesel odebráno SPD a přidáno AfD. AfD tedy v současné době zaujímá čtyři křesla z celkových 83 v brémském parlamentu.⁴³

1.9 Rok 2016 a zemské volby

V roce 2016 se konaly zemské volby v pěti spolkových zemích Německa. V březnu to byly volby do zemského sněmu v Bádensku-Württembersku, Porýní-Falci a Sasku-Anhaltsku a v září v Meklenbursku-Předním Pomořansku a Berlíně. AfD svým programem či chováním vlastních politiků potvrdila svou změnu, kdy se z euroskeptického subjektu stala partají, která se obrátila k novým tématům. Kritiku eurozóny, Eura a samotné EU vystřídal azylová politika, přistěhovalectví a uprchlíci.

1.9.1 Zemské volby v březnu 2016

Programy všech tří spolkových zemí – Bádenska-Württemberska, Porýní-Falce a Saska-Anhaltska dokázaly změnu priorit v politice AfD. Všechny se soustředí v jedné z částí na kritiku narůstajícího počtu nelegálních migrantů a azylovou politiku etablovaných stran. Frakce AfD v Bádensku-Württembersku přímo kritizuje politiku Angely Merkelové a zdůrazňuje, že z celé Evropy právě Německo přijímá nejvíce uprchlíků, které AfD vidí jako lidi cizí kultury. Zároveň se objevuje již kritika islámu, kdy odmítají nošení šátků a požadují zákaz burek.⁴⁴ Uwe Junge, líder kandidátky pro Porýní-Falc, ve svých prohlášeních také nešetřil protimuslimskou rétorikou, kdy argumentoval svými zkušenostmi vojáka Bundeswehru z misí v Afghánistánu. Popisoval muslimské náboženství jako nedemokratické a tím pádem v Německu nepřijatelné.⁴⁵ Teze programu AfD v Sasku-Anhaltsku vnímaly přistěhovalectví jako sociální katastrofu a islám jako náboženství, které nepatří k německé identitě.

Zemské volby připadly na 13. března a AfD zaznamenala úspěch. V Porýní-Falci získala 12,6 %, v Bádensku-Württembersku se přehoupla přes 15 % a v Sasku-

---

⁴² Bürgerschaftswahl 2015 Bremen. In: Wahl.tagesschau.de [online]. ARD, 2015 [cit. 2019-03-17]. Dostupné z: <https://wahl.tagesschau.de/wahlen/2015-05-10-LT-DE-HB/index.shtml>.

⁴³ EXNER, Ulrich. Schüler zählten falsch, nun ein Sitz mehr für die AfD. In: Welt [online]. 22. 12. 2015 [cit. 2019-03-19]. Dostupné z: <https://www.welt.de/politik/deutschland/article150236737/Schueler-zaehlten-falsch-nun-ein-Sitz-mehr-fuer-die-AfD.html>.

⁴⁴ Für unser Land-für unsere Werte:Landtagswahlprogramm 2016 der AfD Baden-Württemberg. In: ALTERNATIVE FÜR DEUTSCHLAND · BADEN-WÜRTTEMBERG [online]. 2016 [cit. 2019-04-06]. Dostupné z: https://afd-bw.de/afd-bw/wahlprogramme/landtagswahlprogramm_afd_2016_1.pdf.

⁴⁵ Wer hat Angst vor Uwe Junge?. In: Zeit [online]. 23. 2. 2016 [cit. 2019-04-22]. Dostupné z: <https://www.zeit.de/politik/deutschland/2016-02/uwe-junge-afd-rheinland-pfalz>.

Anhaltsku AfD pod vedením Andrého Poggenburga šokovala výsledkem 24,3 %. V prvních dvou spolkových zemích byla AfD třetí nejsilnější stranou a v Sasku-Anhaltsku skončila druhá. Vítězná CDU měla jen o 5,5 % hlasů více.⁴⁶ I přes dobrý výsledek se AfD nedostala do žádné z koalic, které vítězné strany po volbách složily.

Že za úspěchy strany, která na politické scéně začínala svůj třetí rok, stojí změna programu a rétoriky, dokazují i průzkumy společnosti Infratest dimap. Pro 56 % voličů AfD v Sasku-Anhaltsku, 69 % v Bádensku-Württembersku a 74 % v Porýní-Falci bylo rozhodujícím faktorem téma uprchlíci nebo zvládnutí uprchlické krize.

1.9.2 Zemské volby v září 2016

V pořadí čtvrté zemské volby v roce 2016 se konaly 4. září v Meklenbursku-Předním Pomořansku. Program AfD v severovýchodní spolkové zemi nebyl tak agresivní jako například v sousedním Sasku-Anhaltsku. Mimo jiné požadoval přísnější kontroly na hranicích, rychlejší vrácení neúspěšných žadatelů o azyl do jejich zemí a varoval i před islamismem.⁴⁷ Umírněnost programu však vyvážil svými výroky lídr kandidátky Meklenburska-Předního Pomořanska Leif-Erik Holm. Před volbami upozorňoval na údajný zánik německé kultury ve větších městech spolkové republiky. Kromě toho se netajil i tím, že AfD věří, že v této spolkové zemi volby vyhraje.⁴⁸ AfD v konečných výsledcích porazila SPD a skončila v zemských volbách druhá s výsledkem 20,8 %. Všechny ostatní strany vyjma FDP oproti posledním volbám v Meklenbursku-Předním Pomořansku procenta ztratily.⁴⁹ Výsledek přes 20 % byl dobrým znamením před blížícími se volbami v hlavním městě.

O dva týdny později proběhly zemské volby v Berlíně. Oproti frakci AfD v Meklenbursku-Předním Pomořansku se program berlínské AfD více soustředil na problémy dané spolkové země. Program byl zaměřen na vnitřní bezpečnost, infrastrukturu či bydlení. Vedle toho upozorňoval i na velkou kriminalitu lidí ze

---

⁴⁶ GATHMANN, Florian a Philipp WITTROCK. AfD triumphiert, schwarzer Sonntag für die CDU. In: Spiegel [online]. 13. 3. 2016 [cit. 2019-04-22]. Dostupné z: <https://www.spiegel.de/politik/deutschland/landtagswahlen-2016-in-der-blitzanalyse-afd-triumph-cdu-debakel-a-1082090.html>.

⁴⁷ Wahlprogramm der Alternative für Deutschland Mecklenburg-Vorpommern zur Landtagswahl 2016. In: Alternative für Deutschland Mecklenburg-Vorpommern [online]. 26. 9. 2016 [cit. 2019-05-06]. Dostupné z: https://cdn.afd.tools/sites/119/2017/05/11120053/AfD-MV_Wahlprogramm2016.pdf.

⁴⁸ LEHMANN, Armin. Kulturkampf um Mecklenburg-Vorpommern. In: Tagesspiegel [online]. 28. 8. 2016 [cit. 2019-04-22]. Dostupné z: <https://www.tagesspiegel.de/politik/die-afd-bei-den-landtagswahlen-kulturkampf-um-mecklenburg-vorpommern/14465464.html>.

⁴⁹ Landtagswahl Mecklenburg-Vorpommern 2016. In: wahl.tagesschau.de [online]. ARD, 2016 [cit. 2019-04-22]. Dostupné z: <https://wahl.tagesschau.de/wahlen/2016-09-04-LT-DE-MV/index.shtml>.

zahraničí, která podle AfD tvořila 40 % všech trestných činů v Berlíně.⁵⁰ Dne 18. září odevzdalo 14,2 % voličů Berlína svůj hlas AfD.⁵¹ Berlínská AfD pod vedením Georga Pazderskiho, který sliboval lepší zajištění vnitřní bezpečnosti a zlepšení dopravy, oslovil jinými body. 72 % voličů později uvedlo, že primárním a rozhodujícím tématem byli uprchlíci.⁵²

AfD se tedy v roce 2016 dostala do všech pěti zemských sněmů, ale žádná z vítězných stran s ní nesložila koalici. Výrazných úspěchů dosáhlo politické uskupení v Sasku-Anhaltsku a Meklenbursku-Předním Pomořansku.

1.10 Zemské volby a volby do Spolkového sněmu 2017

AfD vstupovala do roku 2017 s jasným cílem. Obsadit další čtyři zemské sněmy a dosáhnout co nejlepšího výsledku v celostátních volbách. Po roce 2013, kdy se strana do Bundestagu těsně nedostala, krizi v roce 2015 a úspěších na zemské úrovni málokdo pochyboval, že by AfD opět skončila před 5% hranicí zaručující poslancek křesla v německém parlamentu. AfD byla již zakotvena v německém politickém systému, dostávalo se jí místy značné podpory a opírala se o migrační krizi, která vyvrcholila v roce 2015.

1.10.1 Zemské volby 2017

V roce 2017 proběhly zemské volby v Dolním Sasku, Severním Porýní-Vestfálsku, Sársku a Šlesvicku-Holštýnsku. Všechny čtyři měly jedno společné. AfD nedokázala to co v roce 2016. Její podpora nebyla na zemské úrovni tak výrazná jako předcházející rok. Nejlepší výsledek zaznamenala strana v Severním Porýní-Vestfálsku. V nejlidnatější spolkové zemi Německa si AfD zvolilo 7,4 % obyvatel.⁵³ Shodný počet hlasů dostala AfD v Sársku a Dolním Sasku. Dosáhla zde 6,2 %.⁵⁴ Volby v Sársku se konaly v březnu, v Dolním Sasku na podzim, zhruba měsíc po volbách celostátních. I to byl jeden z důvodů slabého výsledku. Žádný z předních a významných kandidátů pro celostátní volby nepocházel z Dolního Saska. Dalším faktorem mohla být i aféra okolo

---

⁵⁰ AfD – UNBEQUEM. ECHT. MUTIG. Berlin braucht Blau. Das Wahlprogramm der AfD Berlin. In Alternative für Deutschland Berlin [online]. 4. 4. 2016 [cit. 2019-04-08]. Dostupné z: https://afd.berlin/wp-content/uploads/2016/07/AfD_Berlin_Wahlprogramm_A5_RZ.pdf.

⁵¹ Ergebnis: SPD gewinnt, CDU verliert, AfD bei 14,2 Prozent. In: Morgenpost [online]. 19. 9. 2016 [cit. 2019-04-22]. Dostupné z: <https://www.morgenpost.de/berlin/abgeordnetenhauswahl/article208260641/Ergebnis-SPD-gewinnt-CDU-verliert-AfD-bei-14-2-Prozent.html>.

⁵² Umfragen zur AfD. In: Wahl.tagesschau.de [online]. ARD, 2016 [cit. 2019-04-22]. Dostupné z: <https://wahl.tagesschau.de/wahlen/2016-09-18-LT-DE-BE/umfrage-afd.shtml>.

⁵³ Landtagswahl Nordrhein-Westfalen 2017. In: Wahl.tagesschau.de [online]. ARD, 2017 [cit. 2019-04-22]. Dostupné z: <https://wahl.tagesschau.de/wahlen/2017-05-14-LT-DE-NW/index.shtml>.

⁵⁴ ⁵⁴ Landtagswahl Saarland 2017. In: Wahl.tagesschau.de [online]. ARD, 2017 [cit. 2019-04-22]. Dostupné z: <https://wahl.tagesschau.de/wahlen/2017-03-26-LT-DE-SL/index.shtml>.

zfalšování dvou podpisů frakcí dolnosaské AfD při volbách do Spolkového sněmu.⁵⁵ Vůbec nejslabšího výsledku v tomto roce dosáhla AfD v Šlesvicku-Holštýnsku. Květnové předvolební průzkumy dokonce ukazovaly, že se AfD do zemského sněmu nedostane. AfD nakonec s 5,9 %⁵⁶ obsadila zemský parlament i na severu Německa a ukázalo se, že Jörg Nobis nebyl ideální osobou na špici kandidátní listiny. Politik, který působil spíše nejistě a zdrženlivě, byl odrazem necelých 6 % v Šlesvicku-Holštýnsku.

1.10.2 Volby do Spolkového sněmu 2017

Parlamentní volby připadly v Německu na 24. září 2017. Šanci pokořit potřebnou 5% hranici pro vstup do Bundestagu mělo dle průzkumů šest stran, mezi nimi nechyběla ani AfD. Současnou koalici tvořil jednoznačný vítěz voleb 2013 CDU s druhou nejsilnější stranou Německa SPD.

1.10.2.1 Program, kampaň a volební lídři AfD.

Pokud byl první program do voleb do Spolkového sněmu v roce 2013 založen na kritice EU, Eurozóny a politice velkých německých stran, tak novější se snažil voliče oslovit tématy, která AfD začala výrazněji propagovat v roce 2015. Varování před masovou migrací, kritika islámského náboženství nebo negativní postoj a výroky vůči velké koalici tvořené CDU/CSU a SPD.

Negativní názory na eurozónu v programu zůstaly, stejně jako znovuzavedení Německé marky, požadavky na větší suverenitu členských států EU nebo aplikování nástrojů přímé demokracie po švýcarském vzoru. Velká část programu se taky týkala sociální a rodinné politiky, kde se strana soustředila na podporu tradiční rodiny (otec, matka a děti), která podle AfD není dostatečná. Zároveň varovala před porodností afrických žen, která je daleko vyšší než těch německých a hrozí, že počet obyvatelů Evropy bude ubývat.

Jako jediná z velkých stran Německa se AfD přímo vyhradila proti migraci. Ve svém programu zdůrazňuje negativní postoje vůči ní a vnímá příliv migrantů jako ohrožení jak bezpečnosti, tak kultury. Samostatná část programu je věnována islámu. Toto náboženství podle strany do Německa nepatří, je nebezpečím, požaduje, aby se v mešitách mluvilo pouze německy, a jejím cílem je zakázat zahalování muslimským

---

⁵⁵ Affäre um gefälschte Briefe im Wahlkampf: AfD-Mann nimmt Strafe an. In: Weser-Kurier [online]. 19. 3. 2019 [cit. 2019-04-22]. Dostupné z: https://www.weser-kurier.de/region/niedersachsen_artikel,-affaere-um-gefaelschte-briefe-im-wahlkampf-afdmann-nimmt-strafe-an-_arid,1815508.html.

⁵⁶ Alle Ergebnisse und Grafiken der Landtagswahl im Überblick. In: Welt [online]. 7. 5. 2017 [cit. 2019-04-22]. Dostupné z: <https://www.welt.de/politik/deutschland/article164333863/Alle-Ergebnisse-und-Grafiken-der-Landtagswahl-im-Ueberblick.html>.

věřícím. Nárůst počtu věřících v islám v Německu vnímá jako možnou budoucí válku kultur.

Dalšími body programu jsou např. zrušení sankcí vůči Rusku, zrušení genderových studií, znovuzavedení povinné branné povinnosti, odstranění poplatku za rozhlas a televizi a v oblasti dopravy např. odmítá zavedení mýta pro osobní vozy.⁵⁷

Nechť pro přijímání cizinců či nové kultury a odmítání islámu rázně zdůraznila AfD ve své předvolební kampani. Plakáty, které propagovaly politiku strany, byly pro německou společnost z části šokující a z části agresivní. Pozdvižení vzbudily např. plakáty s těhotnou ženou a nápisem *Nové Němce? Uděláme si sami*, nebo obrázek selete, pod kterým stojí heslo: *Islám? Ten se do naší kuchyně nehodí*. Jiný plakát, s dvěma ženami v plavkách, vyjadřoval odmítání zahalování. Svou kampaň podporovala AfD i přes sociální sítě. Na příspěvky žádné jiné strany na oficiálních facebookových stránkách kandidujících stran do Bundestagu nereagovalo tolik uživatelů jako na příspěvky od AfD.⁵⁸ Také počet sledujících převyšoval všechny ostatní strany. Politici AfD rozšířili svou propagaci i na jiné sociální sítě jako Twitter či Instagram.

Za volební lídry byli zvoleni dva typově odlišní politici AfD. Konzervativní žurnalista Alexander Gauland a jeho výrazně mladší kolegyně Alice Weidelová. Ta je zařazována spíše do liberálnějšího křídla AfD a společně s Petryovou neváhala kritizovat výroky svých kolegů či některé volební spoty.⁵⁹

1.10.2.2 Výsledky voleb 2017

AfD se v posledních volbách do Spolkového sněmu podařilo to, co před čtyřmi lety ne. S výraznou rezervou překročila nutnou 5% hranici pro vstup do Bundestagu. S 12,6 % se stala jednou z šesti stran, co se do německého parlamentu dostala. Výsledek stačil, aby AfD byla 3. nejsilnější stranou německé politiky a ve Spolkovém sněmu jí nyní náleželo 94 křesel. Strana dokázala přenést voličskou podporu ze zemské úrovně na celostátní a stala se tedy alternativou pro téměř 13 % německé populace. Zároveň

---

⁵⁷ PROGRAMM FÜR DEUTSCHLAND. Das Grundsatzprogramm der Alternative für Deutschland. In: Alternative für Deutschland [online]. 30. 4. 2017 [cit. 2019-04-06]. Dostupné z: https://www.afd.de/wp-content/uploads/sites/111/2018/01/Programm_AfD_Druck_Online_190118.pdf.

⁵⁸ DAVIDSON, Thomas a Julius LAGODNY. Germany's far-right party AfD won the Facebook battle. By a lot. In: The Washington Post [online]. 26. 9. 2017 [cit. 2019-04-22]. Dostupné z: https://www.washingtonpost.com/news/monkey-cage/wp/2017/09/26/germanys-far-right-party-afd-won-the-facebook-battle-by-a-lot/?noredirect=on&utm_term=.0ee556121a27.

⁵⁹ Alice Weidel - Spitzenkandidatin der AfD: Das will sie im Bundestag. In: Merkur [online]. 25. 9. 2017 [cit. 2019-04-22]. Dostupné z: <https://www.merkur.de/politik/alice-weidel-will-afd-spitzenkandidatin-bei-bundestagswahl-2017-zr-8486417.html>.

potvrdila trend, že ve spolkových zemích bývalé NDR má mnohem vyšší podporu než v tzv. starých spolkových zemích. V Sasku se jí dokonce podařilo zvítězit, když zde o jedno procento porazila CDU.⁶⁰ AfD slavila úspěch a dokázala, že je stranou, která dokáže zahýbat německou politikou a stále se najde mnoho voličů, pro které je pravicová a euroskeptická strana atraktivní. Angela Merkelová ihned odmítala složit jakoukoliv koalici, ve které by byla zastoupena AfD. Strana se tedy ihned po volbě dostala do opozice.

1.10.2.3 Úspěch AfD

AfD dokázala na německé politické scéně díky Spolkovým volbám 2017 něco jedinečného. Díky necelým 13 % odevzdaných hlasů se stala nejsilnějším pravicově populistickým politickým subjektem, který se kdy do Bundestagu dostal. Zároveň byla šestou stranou, která měla zasedat v německém parlamentu. I to je v historii Německa novinkou.

Bezpochyby bylo rozhodujícím tématem většiny voličů AfD postoj vůči migrační krizi. Strana se jako jediná z velkých politických subjektů vyhradila proti přistěhovalcům. Z volebních motivů vyplývá, že i teze programu o odmítání islámu na území Německa se straně vyplatily. Rovněž z dotazů společnosti Infratest dimap a odpovědí voličů AfD lze poznat, že dalším důležitým tématem byla rovněž vnitřní bezpečnosti a konkrétně boj s kriminalitou.⁶¹ Kromě toho strana přilákala i další voliče, kterým dala možnost dát důvěru straně na pravicové části politického spektra, neboť jak CDU/CSU tak i FDP změnily v posledních letech svou politiku a blíží se politickému středu. Napravo od nich tedy zůstalo prázdné místo, které zaplnila AfD. Významnou část voličské základny tvořili *Protestwähler*. To jsou ti voliči, kteří jsou nespokojeni s politickou situací v zemi nebo vládnoucí koalicí a hlasy dávají z protestu antisystémovým stranám.⁶² Do nástupu AfD ti voliči z frustrace nevolili, v roce 2017 však našli svou alternativu. Nedá se přehlédnout fakt, že AfD má mnohem výraznější podporu ve spolkových zemích, které dřív tvořily Německou demokratickou republiku. V zemích bývalého Západního Německa dosáhla AfD průměrně necelých 11 %, kdežto

---

⁶⁰ Bundestagswahl 2017. In: Wahl.tagesschau.de [online]. ARD, 2017 [cit. 2019-04-22]. Dostupné z: <https://wahl.tagesschau.de/wahlen/2017-09-24-BT-DE/index.shtml>.

⁶¹ Bundestagswahl 2017 Deutschland, Umfragen zur AfD. In Wahl.tagesschau.de [online]. ARD, 2017 [cit. 2019-04-19]. Dostupné z: <https://wahl.tagesschau.de/wahlen/2017-09-24-BT-DE/umfrage-afd.shtml>.

⁶² NIEDERMAYER, Oskar. AfD und die Wählerschaft [online]. s. 46 [cit. 2017-04-03]. Dostupné z: https://www.frankfurter-hefte.de/upload/Archiv/2017/Heft_03/PDF/2017-03_niedermayer.pdf.

v nových spolkových zemích byl tento průměr 21,5 %.⁶³ Důvodů pro tento jev existuje několik. Bývalá Německá demokratická republika je známá svým pravicovým zázemím a panuje zde obecně větší odpor vůči migraci. Například v roce 1998 ve volbách do Spolkového sněmu získala krajně pravicová strana DVU v Sasku-Anhaltsku téměř 13 %.⁶⁴ Jiným aspektem může být větší nezaměstnanost a nespokojenost s životní úrovní, kdy obyvatelé touží po změně, nebo nevyrovnanost obyvatel se znovusjednocením, z kterého, jak si sami myslí, vyšli jako poražení. V nových spolkových zemích fungovala jako antisystémová strana v minulosti Die Linke. V celostátních volbách 2017 dokázala AfD nabídnout lepší program mladým lidem, kteří se necítili etablovanými stranami reprezentováni, a částečně přetáhla Die Linke mladé voliče.⁶⁵

Právě mezi mladými voliči mezi 18 a 24 let přilákala AfD 10 %. Naproti tomu pětina lidí starších 60 let podpořila AfD. Straně se podařilo získat hlasy od všech věkových kategorií, vždy minimálně jednu desetinu. Průzkumy také ukazují, že AfD volily v početném zastoupení všechny společenské vrstvy.⁶⁶

2 Političtí aktéři AfD

2.1 Bernd Lucke

Bernd Lucke, profesor makroekonomie na hamburské univerzitě, je zakladatelem AfD. Dnes 56letý ekonom byl do roku 2011 33 let členem CDU. Pro založení AfD se rozhodl ze stejného důvodu, ze kterého opustil křesťanské demokráty. Protest proti politice, který měla zachránit Euro a státy zasažené krizí. V těchto postojích se Lucke a CDU rozcházel a německý ekonom se stal velkým kritikem vládní strany a zastával názor, že zavedení Eura jako jednotné měny, byla historická chyba. Jeho euroskeptické postoje přenesl do vládního programu a stal se jedním z mluvčích

---

⁶³ Bundestagswahl 2017, Ostdeutschland (mit Berlin-Ost). In: Wahl.tagesschau.de [online]. ARD, 2017 [cit. 2019-04-22]. Dostupné z: <https://wahl.tagesschau.de/wahlen/2017-09-24-BT-DE/index-content.shtml>.

⁶⁴ BINGENER, Reinhard. Labile Verhältnisse im Land der Extreme. In: Frankfurter Allgemeine Zeitung [online]. ©2001-2019, 13. 3. 2016 [cit. 2019-04-01]. Dostupné z: <https://www.faz.net/aktuell/politik/wahl-in-sachsen-anhalt/landtagswahl-in-sachsen-anhalt-labile-verhaeltnisse-im-land-der-extreme-14114876.html>.

⁶⁵ Warum haben im Osten so viele AfD gewählt? In: Tagesspiegel [online]. 7. 10. 2017 [cit. 2019-04-04]. Dostupné z: <https://www.tagesspiegel.de/politik/bundestagswahl-warum-haben-im-osten-so-viele-afd-gewaehlt/20424048-all.html>.

⁶⁶ Bundestagswahl 2017 Deutschland. In: Wahltageesschau.de [online]. ARD, 2017 [cit. 2019-04-19]. Dostupné z: <https://wahl.tagesschau.de/wahlen/2017-09-24-BT-DE/umfrage-afd.shtml>.

strany. Do strany po jeho boku vstoupili další z řad ekonomů. Byli jimi například Joachim Starbatty, Jörn Kruse, Dirk Meyer nebo Roland Vaubel.⁶⁷

Při volbách do Spolkového sněmu byl Bernd Lucke lídrem dolnosaské kandidátky AfD a zároveň si ho voliči mohli vybrat při udělení tzv. prvního hlasu (Erststimme)⁶⁸ ve spolkové zemi Hamburk. Zde Lucke získal 5,7 %. V roce 2015 se jako lídr kandidátky dostal s dalšími šesti poslanci AfD do EP, kde se stal součástí frakce Evropští konzervativci a reformisté.⁶⁹

V roce 2015 vyvrcholilo napětí uvnitř AfD mezi Luckem a politiky, kteří dle jeho mínění začali používat agresivní pravicovou rétoriku, kterou Lucke v euroskeptické straně zásadně odmítal. Za účelem zmírnění myšlenek, které byly v rozporu s Luckeovými představami, založil ve straně iniciativu pod názvem Weckruf 2015. Ta měla utišit některé krajně pravicové názory, obrátit pozornost strany opět na euroskepticismus a také podpořit Luckeho pozici, vůči Frauke Petryové, které se netajila tím, že by se ráda stala šéfkou AfD.⁷⁰ Dne čtvrtého července 2015 byl Lucke Petryovou poražen, když získal jen 40 % hlasů členů AfD na sjezdu strany v Essenu.⁷¹ Dne osmého července Lucke informoval, že ze strany, u jejíhož zrodu stál, vystupuje. O necelé dva týdny později prohlásil před svými kolegy z klubu Weckruf 2015, že zakládá novou stranu pod názvem ALFA (Allianz für Fortschritt und Aufbruch). Některými jejími členy se stali bývalí členové AfD, kteří po Petryové vítězství, následovali Luckeho. Jednalo se například o Bernda Kölmela, Hanse-Olafa Henkela nebo Joachima Starbattyho. Stěžejním tématem, kterému se ALFA svou politikou chtěla věnovat, bylo zrušení politiky, která se snažila zachránit státy postižené krizí a kritika Eurozóny.⁷²

---

⁶⁷ LACHMANN, Günther. Das sind die Hürden der Alternative für Deutschland. In: Welt [online]. 2013, 30. 3. 2013 [cit. 2019-04-22]. Dostupné z: <https://www.welt.de/politik/deutschland/article114882606/Das-sind-die-Huerden-der-Alternative-fuer-Deutschland.html>.

⁶⁸ Erststimme (tzv. první hlas) je hlasem, kterým voliči v Německu při celostátních volbách volí určitého kandidáta z jednoho volebního obvodu, druhým hlasem vybírají politickou stranu (<https://www.bpb.de/mediathek/599/erst-und-zweitstimme>).

⁶⁹ Europäische Konservative nehmen AfD in Fraktion auf. In: Spiegel [online]. 2014, 12. 6. 2014 [cit. 2019-04-22]. Dostupné z: <https://www.spiegel.de/politik/ausland/eu-parlament-konservative-nehmen-afd-in-fraktion-a-974723.html>.

⁷⁰ HANUŠKA, David. Alternativa pro Německo. Praha: Naše Vojsko, 2018, s. 25-26.

⁷¹ Petry gewinnt Machtkampf bei der AfD. In: Frankfurter Allgemeine Zeitung [online]. 5. 7. 2015 [cit. 2019-04-22]. Dostupné z: <https://www.faz.net/aktuell/politik/lucke-rivalin-petry-gewinnt-machtkampf-bei-der-afd-13685811.html>.

⁷² Lucke gründet Allianz für Fortschritt und Aufbruch. In: Spiegel [online]. 19. 7. 2015 [cit. 2019-04-22]. Dostupné z: <https://www.spiegel.de/politik/deutschland/alfa-afd-gruender-bernd-lucke-gruendet-neue-partei-a-1044379.html>.

Strana se těšila malé volební podpoře a její politiku zastupuje na zemské úrovni jen jediný politik v brémském zemském sněmu.⁷³

V březnu 2017 musel Lucke stranu přejmenovat kvůli sporu o zkratku jména. Stejná písmena totiž používá i hnutí na ochranu lidského života, celým názvem Aktion Lebensrecht für Alle. Po prohraném soudním sporu pojmenoval Lucke své politické hnutí LKR.⁷⁴ Strana do celostátních voleb nezasáhla.

Na konci září 2018 navíc opustili stranu Luckeho kolegové a europoslanci – Kölmel, Henkel, Starbatty a Trebesiusová. Svůj odchod zdůvodnili neshodami právě s Luckem.⁷⁵

Lídrem kandidátky pro letošní volby do EP je sám Lucke.⁷⁶ Ten by se opět mohl stát europoslancem i přes nízkou podporu LKR, neboť od roku 2015 není potřeba dosáhnout 5% uzavírací klauzule.

2.2 Alexander Gauland

Stejně jako Bernd Lucke, tak i Alexander Gauland strávil většinu své politické kariéry v CDU. Jako její člen působil od roku 1973 do 2013, kdy stál u založení AfD a tím změnil svou stranickou působnost. Během doby v CDU zastával i pozici vedoucího kanceláře hesenského ministerského předsedy. Po 40 letech v CDU se rozhodl podpořit nově vznikající euroskeptickou AfD. Jako jeden z důvodů uvedl fakt, že se CDU posouvá do středu politického spektra a to koliduje s jeho politickými postoji.⁷⁷

V roce 2014 byl zvolen lídrem kandidátky pro zemské volby v Braniborsku. AfD zde dosáhla svého nejlepšího tehdejšího výsledku (12,2 %).⁷⁸ Gauland ve své řeči po volbě do zemského sněmu označil den voleb jako nejšťastnější den v jeho politické kariéře. O tři roky později byl jako jeden z nejvýraznějších politiků AfD jmenován lídrem kandidátní listiny pro volby do Spolkového sněmu. AfD, která oslavila ve volbách úspěch, si Gaulanda v prosinci 2017 zvolila jako jednoho ze dvou předsedů své

---

⁷³ Mitglieder der Bremischen Bürgerschaft. In: Bremische Bürgerschaft [online]. 2015 [cit. 2019-04-22]. Dostupné z: <https://www.bremische-buergerschaft.de/index.php?id=358>.

⁷⁴ HANUŠKA, David. Alternativa pro Německo. Praha: Naše Vojsko, 2018, s. 28.

⁷⁵ LKR-Europaabgeordnete treten wegen Lucke aus Partei aus. In: Junge Freiheit [online]. 25. 9. 2018 [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://jungefreiheit.de/politik/deutschland/2018/lkr-europaabgeordnete-treten-wegen-lucke-aus-partei-aus/>.

⁷⁶ ZEMPEL, Christoph. Die Spitzenkandidaten der Europawahl 2019 von Weber bis Lucke. In: Merkur [online]. 12. 4. 2019 [cit. 2019-04-22]. Dostupné z: <https://www.merkur.de/politik/spitzenkandidaten-fuer-europawahl-2019-von-weber-bis-lucke-zr-11918036.html>.

⁷⁷ ULRICH, Bernd a Matthias GEIS. Hitler hat den Deutschen den Rückgrat gebrochen. Zeit. 2016, č. 17, s. 6-7.

⁷⁸ Landtagswahl Brandenburg 2014. Wahl.tagesschau.de [online]. 2014 [cit. 2019-03-17]. Dostupné z: <https://wahl.tagesschau.de/wahlen/2014-09-14-LT-DE-BB/index.shtml>.

strany.⁷⁹ Dnes 78letý Gauland je třetím nejstarším politikem německého Bundestagu. V jednom z rozhovorů přiznal, že až dosáhne 80 let, bude možná čas již na odpočinek.⁸⁰

Výroky politiků žádných jiných stran v Německu nevzbuzují tolik pozdvižení a negativních reakcí, jako členů AfD. I samotný Gauland byl kritizován za některé názory, které během své dosavadní kariéry u AfD pronesl. Jeden z jeho výroků mířil na obránce Bayernu Mnichov a německé reprezentace Jérômeho Boatenga. Gauland v květnu 2016 vyjádřil myšlenku, že lidé sice mají Boatenga za dobrého fotbalistu, ale bydlet by vedle něj nechtěli. Gauland jednoznačně mířil na původ fotbalistových rodičů a jeho barvu pleti. Boateng to označil za směšné a sklidil velkou podporu od německé společnosti. Julia Klöckner, aktuálně spolková ministryně pro výživu, zemědělství a ochranu spotřebitele, na Twitteru uvedla, že by raději měla za souseda Boatenga než Gaulanda.⁸¹ Za vyjádření Gaulanda se omluvila jeho někdejší stranická kolegyně Frauke Petryová, která si možná byla vědoma, že v souvislosti s původem Boatengových rodičů se jedná o zjevný rasismus. Jiné kontroverzní prohlášení přišlo ze strany Gaulanda v červnu 2018. Na kongresu mládežnické organizace AfD Junge Alternative v Durynsku prohlásil, že nacistická éra trvající 12 let je jen ptačím trusem na tisícileté historii Německa. Po velké kritice napříč celým Německem se omluvil a dodal, že nechtěl zlehčovat tuto část německých dějin, jak z jeho výroku vyplynulo.⁸²

2.3 Frauke Petryová

Další významnou osobou v krátké historii AfD je rozhodně Frauke Petryová. Právě ona byla političkou, která vystřídala v červenci 2015 ve vedení radikalizující se AfD Bernda Luckeho. Ač byla ve straně od jejího vzniku, od začátku roku 2015 neváhala kritizovat Luckeho postupy a neskrývala touhu vést AfD. Na scéně působí Petryová spíše jako matka na plný úvazek, než politička, která zapříčinila odchod zakladatele AfD. Otcem posledního z pěti dětí je Marcus Pretzell, od roku 2016 manžel

---

⁷⁹ JAKOB, Anna-Elisa. Wofür steht AfD-Spitzenkandidat Alexander Gauland?. In: Merkur [online]. 24. 9. 2017 [cit. 2019-04-22]. Dostupné z: <https://www.merkur.de/politik/alexander-gauland-afd-spitzenkandidat-bei-bundestagswahl-2017-zr-8704662.html>.

⁸⁰ AfD-Chef Gauland spricht über Abschied aus der Politik. In: Nord-Kurier [online]. 24. 2. 2019 [cit. 2019-04-22]. Dostupné z: <https://www.nordkurier.de/politik-und-wirtschaft/afd-chef-gauland-spricht-ueber-abschied-aus-der-politik-2434657202.html>.

⁸¹ Gauland bestreitet Beleidigung von Boateng. In: Frankfurter Allgemeine Zeitung [online]. 29. 5. 2016 [cit. 2019-04-22]. Dostupné z: <https://www.faz.net/aktuell/politik/inland/rassistische-aeusserungen-gauland-bestreitet-beleidigung-von-boateng-14258341.html>.

⁸² HALLER, Günther. AfD-Chef Gauland: Hitler war „nur ein Vogelschiss“ in der deutschen Geschichte. In: Die Presse [online]. 2. 6. 2018 [cit. 2019-04-22]. Dostupné z: https://diepresse.com/home/ausland/aussenpolitik/5439880/AfDChef-Gauland_Hitler-war-nur-ein-Vogelschiss.

Petryové.⁸³ Pretzell byl zároveň šéfem frakce AfD v Severním Porýní-Vestfálsku, kde se AfD dosáhl skoro 7,5 % během zemských voleb 2017.

Prvního výrazného úspěchu docílila Petryová v zemských volbách v Sasku, kde byla lídryní kandidátky. Ve spolkové zemi, odkud pochází, získala téměř 10 %. Důvěru zde dostala i o tři roky později, tentokrát ve volbách celostátních. Sázka na ní se AfD více než vyplatila. Petryová zde se svou stranou dokázala porazit CDU a vyhrát volby.⁸⁴

O to větší rozruch vyvolala Petryová na tiskové konferenci AfD den po volbách do Spolkového sněmu. Oznámila, že nechce být součástí frakce AfD, a opustila shromáždění. Alice Weidelová či André Poggenburg vyzvali Petryovou, aby opustila stranu. To se stalo na konci září. K Petryové se přidal i její manžel Pretzell.⁸⁵ Napětí mezi Petryovou a některými kolegy bylo znát již v létě, kdy kritizovala extremistické výroky svých spolustraníků a poté především Björna Höckeho a Andrého Poggenburga.⁸⁶ Bylo také zjištěno, že Petryová má napjaté vztahy s vedením strany – Gaulandem a Weidelovou.⁸⁷ Můžeme tedy usoudit, že Petryová stranu opustila ze stejného důvodu jako Lucke, kterého sama v roce 2015 nařkla z izolace pravicového křídla AfD. Místo v Bundestagu ji však zůstalo a působí jako nezávislá poslankyně.

Petryová ve své politické kariéře pokračovala a potvrdila ihned po vystoupení z AfD založení nové politické strany. *Die blaue Partei* byla registrována již před volbami do Spolkového sněmu, což dokazuje, že Petryová svůj odchod z AfD plánovala.⁸⁸ Spor Petryová vs. AfD však neskončil odchodem 43leté političky. Ta si chtěla na začátku letošního roku patentovat vlastní ochrannou značku *Die Blauen* (Modří). To však udělali úředníci AfD o dva týdny dříve než Petryová, která toto označení nesmí oficiálně užívat. Název své strany však politička měnit nemusí.⁸⁹

---

⁸³ Frauke Petry heiratet ein zweites Mal. In: Frankfurter Allgemeine Zeitung [online]. ©2001-2019, 22. 12. 2016. [cit. 2019-04-05]. Dostupné z: <https://www.faz.net/aktuell/gesellschaft/menschen/hochzeit-mit-marcus-pretzell-frauke-petry-heiratet-ein-zweites-mal-14588112.html>.

⁸⁴ HANUŠKA, David. Alternativa pro Německo. Praha: Naše Vojsko, 2018, s. 51.

⁸⁵ HANUŠKA, David. Alternativa pro Německo. Praha: Naše Vojsko, 2018, s. 53.

⁸⁶ André Poggenburg opustil AfD na začátku roku 2018 a založil si novou stranu pod názvem Aufbruch der Deutschen Patrioten. Politický subjekt používá jako symbol chrpu, stejně jako rakouští nacionalisté, kteří ve 30. letech 20. století podporovali v Rakousku nacismus a v roce 1938 převzali moc. (<https://www.mdr.de/nachrichten/politik/regional/poggenburg-neue-partei-adp-vorstellung-100.html>).

⁸⁷ Weidel und Gauland sprechen seit Monaten nicht mit Petry. In: Wirtschaftswoche [online]. 22. 8. 2017 [cit. 2019-04-04]. Dostupné z: <https://www.wiwo.de/politik/deutschland/richtungsstreit-in-der-afd-weidel-und-gauland-sprechen-seit-monaten-nicht-mit-petry/20219510.html>.

⁸⁸ SCHNEIDER, Jens. "Die Blaue Partei" soll offenbar Petrys neue Heimat werden. In: Süddeutsche Zeitung. [online]. 12. 10. 2017. [cit. 2019-04-11]. <https://www.sueddeutsche.de/politik/nach-austritt-aus-der-afd-die-blaue-partei-soll-offenbar-petrys-neue-heimat-werden-1.3705715>.

⁸⁹ Petry muss Marke "Blaue Partei" löschen. In: Tagesschau [online]. 29. 1. 2019. [cit. 2019-04-22]. Dostupné z: <https://www.tagesschau.de/inland/afd-petry-namensstreit-101.html>.

V roce 2019 bude kandidovat Petryová do zemských voleb v Sasku. Strana se orientuje na zlepšení vztahů s Ruskem, zlepšení vnitřní bezpečnosti či zastavení nelegální migrace.

2.4 Jörg Meuthen

V současnosti je jednou z nejvýraznějších tváří AfD Jörg Meuthen. Společně s Alexandrem Gaulandem je jejím předsedou a zároveň mluvčím. Do čela strany byl zvolen v prosinci 2017.⁹⁰ Do AfD se rozhodl vstoupit ihned v roce 2013 a zároveň se stal předsedou frakce AfD v Bádensku-Württembersku. Zde zanechal výraznou stopu při zemských volbách v roce 2016. AfD získala přes 15,1 %. V Bádensku-Württembersku cože je ve spolkové zemi bývalého Západního Německa nevídaný jev. Hodnota přes 15 % je téměř dvojnásobek průměru, kterého AfD dosahuje v zemích, co tvořily Západní Německo.

Profesor ekonomie Meuthen byl dříve zařazován do lidově-konzervativního křídla strany a snažil se distancovat od pravicově-nacionálního proudu AfD. Jeho postoje a názory se však časem změnily a Meuthen se na politickém spektru posunul směrem doprava. Jedním z důkazů může být například podpora Björna Höckeho, aby byl součástí kampaně před volbami do Bundestagu 2017. Toho ještě v roce 2015 kritizoval za jeho názory a tvrdil, že škodí AfD.⁹¹ Jeho dřívější výhrady vůči pravicovým myšlenkám dokazuje i událost z roku 2016. Wolfgang Gedeon, člen frakce AfD v Bádensku-Württembersku vyslovil názor, že popírání holokaustu je jen oprávněné vyjádření názoru. S jeho antisemitistickým názorem se Meuthen neztotožnil a pokusil se Gedeona z frakce vyloučit. Po tomto neúspěšném kroku s dalšími 13 poslanci založil novou frakci AfD – *Alternative für Baden-Württemberg*.⁹²

Od listopadu 2017 je Meuthen evropským poslancem. V úřadu vystřídal Beatrix von Storchovou, ale zároveň si ponechal svůj mandát v stuttgartském zemském sněmu. V EP zasedá v euroskeptické frakci Evropa svobody a přímé demokracie.⁹³

---

⁹⁰ HANUŠKA, David. Alternativa pro Německo. Praha: Naše Vojsko, 2018, s. 56.

⁹¹ Parteichef Meuthen: Höcke schadet der AfD. In: *Junge Freiheit* [online]. © 2019 14. 12. 2015 [cit. 2019-04-01]. Dostupné z: <https://jungefreiheit.de/politik/deutschland/2015/parteichef-meuthen-hoecke-schadet-der-afd/>.

⁹² Jörg Meuthen gründet "Alternative für Baden-Württemberg" In: *Zeit* [online]. 6. 7. 2016 [cit. 2019-04-21]. Dostupné z: <https://www.zeit.de/politik/deutschland/2016-07/afd-joerg-meuthen-gruendet-neue-fraktion-in-baden-wuerttemberg>.

⁹³ AfD-Chef Meuthen wird EU-Parlamentarier. In: *Spiegel* [online]. 7. 11. 2017 [cit. 2019-04-22]. Dostupné z: <https://www.spiegel.de/politik/deutschland/afd-chef-joerg-meuthen-geht-fuer-beatrix-von-storch-ins-eu-parlament-a-1176867.html>.

I když je Meuthen kritizován za svůj přátelský přístup k Björnu Höckemu, jehož výroky pobuřují německou politickou scénu, je jedním z politiků AfD, kterého neprovázejí kontroverzní výroky či snad skandály. I přesto v roce 2016 čelil napadení ze strany 17letého mladíka, který po něm během jeho předvolební řeči v Dolním Sasku hodil mražený dort, a politika AfD jím lehce zranil.⁹⁴ V roce 2019 je Meuthen lídrem AfD pro volby do EP.

2.5 Alice Weidelová

Výběr Alice Weidelové jako lídryně pro volby do Spolkového sněmu v roce 2017 byl pro mnohé překvapením. Nevýrazná politička, která nebyla zastoupena v žádném ze zemských sněmů, se stala společně s Alexandrem Gaulandem tváří AfD pro poslední celostátní volby.⁹⁵

Weidelovou můžeme označit jako osobu, která se některými činy či osobním životem vymyká programu AfD. V září 2017, před volbami do Bundestagu, bylo zveřejněno, že 40letá politička zaměstnávala ve svém domě ve Švýcarsku načerno žadatelku o azyl původem ze Sýrie. Událost by nebyla až tak skandální, kdyby strana Alice Weidelové nevystupovala proti žadatelům o azyl a nepožadovala snížení jejich počtu.⁹⁶ Kontrastně působí také to, že Weidelová žije v lesbickém svazku se svojí partnerkou ze Švýcarska. Společně vychovávají dva syny. To je v rozporu s programem AfD, který dává důraz na tradiční rodinu, kterou by měli tvořit matka, otec a děti. V rozhovoru na toto téma Weidelová zdůraznila, že se řadí k liberálnějším postojům v rodinné politice.⁹⁷

Při svých projevech v Bundestagu působí Weidelová rázně, neváhá zvýšit hlas a používá hodně gestikulace. Před německými poslanci dokonce prohlásila i to, že její zemi vládou idioti.⁹⁸ V předvolebních debatách nevyzařovalo z německé političky tak velké sebevědomí. Jednu z debat na ZDF dokonce předčasně opustila, poté co jí politik

---

⁹⁴ Jörg Meuthen Torte auf AfD-Mann geworfen. In: Youtube [online]. 29. 8. 2016. [cit. 2019-04-21]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=6TJw1jbEUuQ>.

⁹⁵ JAKOB, Anna-Elisa. Alice Weidel - Spitzenkandidatin der AfD: Das will sie im Bundestag. In: Merkur [online]. 25. 9. 2017 [cit. 2019-04-23]. Dostupné z: <https://www.merkur.de/politik/alice-weidel-will-afd-spitzenkandidatin-bei-bundestagswahl-2017-zr-8486417.html>.

⁹⁶ Alice Weidel soll Asylbewerberin schwarz beschäftigt haben. In: Focus [online]. © 1996-2019, 14. 9. 2017 [cit. 2019-04-21]. Dostupné z: https://www.focus.de/politik/videos/recherche-enthuehlt-afd-frau-alice-weidel-soll-asylbewerberin-schwarz-beschaeftigt-haben_id_7589246.html.

⁹⁷ Auf ein Wort mit Dr. Alice Weidel (CelleHeute / CHTV). In: Youtube [online]. 27. 8. 2017 [cit. 2019-04-01]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=i5ehtmgHYcU>.

⁹⁸ Alice Weidel: „Dieses Land wird von Idioten regiert!“ In: Youtube [online]. 16. 5. 2018 [cit. 2019-04-11]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=ZvK4IXDbfug>.

CSU Andreas Scheuer doporučil distancovat se od Björna Höckeho a Alexandra Gaulanda.⁹⁹

2.6 Beatrix von Storchová

Beatrix von Storchová, vnučka nacistického ministra financí Johanna Ludwiga Grafa Schwerina von Krosigka,¹⁰⁰ započala svou kariéru v FDP. U této strany v roce 2013 mnoho času nestrávila a poté neváhala vstoupit do AfD.¹⁰¹ V roce 2014 byla jednou z politiků strany, kteří se stali členy EP. V něm strávila tři roky, než na funkci rezignovala a nahradil ji Jörg Meuthen. Do dubna 2016 byla členkou frakce Evropských konzervativců a reformistů. Poté až do října 2017 zasedala ve frakci Evropa svobody a přímé demokracie. Důvod byl prostý. Evropské konzervativce a reformisty požádali von Storchovou a Marcuse Pretzella o opuštění frakce v březnu 2016. Reagovali na facebooková vyjádření německé političky, která na svém účtu sdílela myšlenky, že pohraniční úředníci by měli používat střelné zbraně proti migrantům, jenž nelegálně překročí hranice do Německa. Za tento názor byla von Storchová odsouzena velkou částí německé společnosti a byl to její začátek konce v třetí největší frakci EP.¹⁰²

V roce 2016 dostala důvěru AfD a stala se lídrní kandidátkou pro zemské volby v Berlíně. V hlavním městě získala strana přes 14 % hlasů a von Storchová byla s výsledkem spokojená a označila ho za úspěch.

Důvěru vést frakci AfD v Berlíně dostala i ve volbách do Spolkového sněmu v roce 2017. V celostátních volbách zde tentokrát AfD zvolilo 12 % voličů. Beatrix von Storchová se na podzim stala poslankyní Bundestagu.

Jedna z předních političek AfD vzbudila pozdvižení na konci roku 2017, kdy ji pobouřil twitterový příspěvek oficiálního účtu policie ze Severního Porýní-Vestfálska. Policie blahopřála 31. 12. v osmi světových jazycích úspěšný vstup do nového roku. Vedle angličtiny nebo francouzštiny nechyběl ani text v arabštině. To rozhořčilo von Storchovou, která se na stejné sociální síti ostře ohradila. Muslimy, co přichází do Německa, označila jako hordy, které hromadně znásilňují a divila se, proč oficiální

---

⁹⁹ Alice Weidel verlässt ZDF-Talk - heute | ZDF In: Youtube [online]. 6. 9. 2017 [cit. 2019-04-23]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=bwvjBGTPsPI&t=38s>.

¹⁰⁰ Eine schrecklich braune Familie. In: Tageszeitung [online]. 5. 12. 2016 [cit. 2019-04-22]. Dostupné z: <http://www.taz.de/!5359430/>.

¹⁰¹ HEIMBACH, Tobias. „Ich bin zu keiner einzigen Sitzung gegangen“ In: Welt [online]. 15. 2. 2018 [cit. 2019-04-01]. Dostupné z: <https://www.welt.de/politik/deutschland/article173599524/Von-Storchs-FDP-Episode-Ich-bin-zu-keiner-einzigen-Sitzung-gegangen.html>.

¹⁰² Beatrix von Storch kommt Rauswurf aus Fraktion im Europaparlament zuvor. In: Süddeutsche Zeitung [online]. 8. 4. 2016 [cit. 2019-04-22]. Dostupné z: <https://www.sueddeutsche.de/politik/europaparlament-beatrix-von-storch-kommt-rauswurf-aus-fraktion-im-eu-parlament-zuvor-1.2941389>.

twitterový účet policie z nejlidnatější spolkové země píše přání i v arabštině.¹⁰³ Její účet za šíření nenávisti Twitter na pár hodin zablokoval. Za její vyjádření von Storchovou dokonce vyšetřovala policie.¹⁰⁴

2.7 Björn Höcke

Pokud někdo může za významný posun AfD na politickém měřítku doprava v roce 2015, pak je to rozhodně Björn Höcke. Jako jeden z prvních na začátku roku 2015 začal varovat před přílišným liberálním smýšlením strany a kritizoval zastávce této politiky v řadách AfD. Rovněž mu vadilo, že se AfD chce distancovat od hnutí Pegida.¹⁰⁵ V březnu 2015 vydal společně s André Poggenburgem dokument pod názvem *Erfurter Resolution*, který mohli členové strany podepsat a Höckeho podpořit. V něm požadoval odklonění se od dosavadní liberální politiky AfD a započal změnu politického směřování euroskeptické strany. Zároveň založil iniciativu pod názvem *Der Flügel*. Dnes už se běžně v německé politice používá pojem *Höcke-Flügel* pro část AfD, která je pravicově orientována a používá ostřejší rétoriku. *Erfurter Resolution* měla výrazný úspěch, ale byl i hojně kritizován. Dnes papír, který Höcke vydal před čtyřmi lety, podepsalo přes 400 členů AfD, kteří jsou zastoupeni v zemských sněmech, působí jako mluvčí nebo jsou členy Bundestagu.¹⁰⁶ Kvůli Höckeho napojení na některé krajně pravicové spolky a ostré rétorice hrozilo uskupení *Der Flügel* sledování Spolkovým úřadem pro ochranu ústavy.

Stejně jako před pěti lety, tak i letos bude Höcke lídrem kandidátky pro zemské volby v Durynsku. Odhady 47letému vystudovanému učiteli slibují přes 20 %, což je dvojnásobek oproti roku 2014.¹⁰⁷

Höcke je znám svými kontroverzními názory, kterými několikrát pobouřil německou společnost. V lednu 2017 prohlásil, že Památník holocaustu v Berlíně je

---

¹⁰³ Originální znění tweetu: Was zur Hölle ist in diesem Land los? Wieso twittert eine offizielle Polizeiseite aus NRW auf Arabisch. Meinen Sie, die barbarischen, muslimischen, gruppenvergewaltigenden Männerhorden so zu besänftigen? (<https://www.merkur.de/politik/afd-politikerin-empoert-ueber-koelner-polizei-twitter-sperrt-von-storch-zr-9490792.html>).

¹⁰⁴ HANUŠKA, David. Alternativa pro Německo. Praha: Naše Vojsko, 2018, s. 57-58.

¹⁰⁵ Pegida je německé občanské hnutí, které od roku 2015 pořádá demonstrace a odmítá islámské náboženství a nelegální migraci. Valnou většinou německé společnosti je iniciativa vnímána jako xenofobní a rasistická (<https://www.faz.net/aktuell/politik/die-gegenwart/protestbewegungen-was-ist-pegida-und-warum-13863310.html>).

¹⁰⁶ Fuxenrot. Der Flügel: Unterzeichnerlisten der Erfurter Resolution. [online]. 27. 1. 2019 [cit. 2019-05-06]. Dostupné z: <https://fuxenrot.noblogs.org/post/2019/01/27/der-fluegel-unterzeichnerlisten-der-erfurter-resolution/>.

¹⁰⁷ DEBSKI, Andreas. Thüringen-Prognose: Starke CDU-Verluste, Rot-Rot-Grün ohne Mehrheit. In: Leipziger Volkszeitung [online]. 12. 1. 2019 [cit. 2019-04-01]. Dostupné z: <https://www.lvz.de/Region/Mitteldeutschland/Thueringen-Prognose-Starke-CDU-Verluste-Rot-Rot-Gruen-ohne-Mehrheit>.

památník ostudy. Na to na konci roku reagovala skupinka umělců, která vztyčila v zahradě vedle Höckeho domu menší repliku berlínského památníku.¹⁰⁸ Kritiku na Höckeho adresu tehdy vyjádřila i Frauke Petryová. V roce 2017 bylo zjištěno, že Höcke pod pseudonymem Landolf Ladig nejspíš publikuje v časopisech NPD – krajně pravicové politické straně. Toto tvrzení obhajuje redaktor Andreas Kemper, který podrobně analyzoval projevy Höckeho a řečnické obraty užívané v nacistických textech. Höcke jeho nařčení popírá.¹⁰⁹

3 Současný vývoj AfD

3.1 Média

AfD jako relativně mladá strana německé politiky přitahuje velkou pozornost médií. Je pro ně novým fenoménem, lákavá, jiná, v Německu dá se říci jedinečná a svou politikou či rétorikou místy hodně kontroverzní.

Mezi největší německá média patří například periodika jako FAZ, Süddeutsche Zeitung, Die Welt nebo Die Zeit, dále vysílací stanice jako ZDF, RTL či ARD. K těmto médiím zaujímá AfD odmítavý postoj. Nazývá je mainstreamovými médii a obviňuje je ze lži, úmyslného překrucování výroků členů strany a systémové cenzury. Nepříliš kladný vztah s žurnalisty potvrzuje i odmítání jakéhokoliv média, která spadá do skupiny GEZ (Gebühreeinzugszentrale der öffentlich-rechtlichen Rundfunkanstalten), tedy těch sdělovacích prostředků, kterým jsou odváděny koncesionářské poplatky. Od začátku působení AfD na politické scéně jsou tato média pro její politiky symbolem manipulace.¹¹⁰

Strana si vede vlastní seznam žurnalistů s neutrálním postojem vůči AfD ; sama si vybírá novináře, kteří se mohou účastnit stranických sjezdů či fór. Účast na sněmech strany je naopak zamítnuta „neobjektivním“ novinářům nebo těm, kteří o AfD v minulosti informovali kriticky. Politický subjekt také vytváří vlastní žurnalistický svět. V minulosti do něho spadal například Konrad Adam¹¹¹, spoluzakladatel AfD, který však stranu ostře kritizoval a nespokojen s vývojem její politiky neváhal prohlásit, že

---

¹⁰⁸ Wohnort von AfD-Politiker: "Holocaust-Mahnmal besucht Björn Höcke". In: Youtube [online]. 22. 11. 2017 [cit. 2019-04-29]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=ytvID5iEI04>.

¹⁰⁹ GRIMM, Rico. Was Björn Höcke in einer NPD-Zeitschrift schrieb, als er noch nicht im Rampenlicht stand. In: Krautreporter [online]. 28. 1. 2019 [cit. 2019-04-27]. Dostupné z: <https://krautreporter.de/2769-was-bjorn-hocke-in-einer-npd-zeitschrift-schrieb-als-er-noch-nicht-im-rampenlicht-stand>.

¹¹⁰ GÄBLER, Bernd. AfD und die Medien. Erfahrungen und Lehren für Praxis. Frankfurt am Main, 2019 [online]. s. 13. [cit. 2019-05-01]. Dostupné z: https://www.otto-brenner-stiftung.de/fileadmin/user_data/stiftung/02_Wissenschaftsportal/03_Publikationen/AH92_AfD_Medien_Gaebler_2017_07_17.pdf.

¹¹¹ Konrad Adam se po opuštění AfD opět věnuje žurnalistice.

každý druhý politik strany nepatří do Bundestagu a Marcuse Pretzella počastoval označením cikán u moci (Zigeuner der Macht). Pozitivnějším příkladem žurnalisty uvnitř AfD je poslanec Leif-Erik Holm. Ten dřív působil jako moderátor soukromého rádia, schopnost zaujmout diváky přenesl i do svých textů a proslovů. Nejvýraznějším novinářem strany je však Alexander Gauland. AfD jeho nemalé zkušenosti se žurnalistikou pomohly například k získání mnoha dřívějších voličů Die Linke během posledních voleb v roce 2017.¹¹²

Novinář Justus Bender označil AfD jako první německou internetovou stranu. Vliv politického subjektu na sociálních sítích je výrazný a může být příkladem pro ostatní. AfD během šesti let na politické scéně vybudovala ohromnou základnu sledujících na sociální síti Facebook. V dubnu dosáhla oficiální stránka AfD hranice 450 000 lajků. To je více než obě koaliční strany dohromady, přičemž CDU/CSU sleduje okolo 185 000 lidí a SPD 189 000.¹¹³ Vliv na internetu přenesla strana i na další sociální sítě jako Instagram a Twitter. Instagramový účet sleduje skoro 45 000 a twitterový přes 134 000 uživatelů. AfD je na těchto sítích velmi aktivní. Například na instagramovém účtu však nenajdou fanoušci fotky politiků z různých zasedání, ale příspěvky působí spíše jako titulní stránky bulvárních novin. Fotka má na sobě vždy krátký nápis, který naprosto běžně doplňují vykřičníky. V popisku se pak strana dlouze věnuje určitému tématu. Často je v obrázku užívána červená barva, aby bylo zdůrazněno konkrétní sdělení.

Postoj AfD k masovým médiím je sice odmítavý, ale odborníci se domnívají, že se v nich strana i přesto snaží vyskytovat a s médii si jistým způsobem hrají, až by se mohlo zdát, že se předvádějí. Politici AfD často využívají k vlastní propagaci provokaci. Příkladem může být tweet Beatrix von Storchové z července 2016. Ta po prohraném semifinálovém utkání německé reprezentace na EURU 2016 zveřejnila, že by příště mohl tedy zase hrát Německý národní tým (NATIONALMANNSCHAFT). Na to ihned reagovali redaktoři velkých německých periodik domnívající se, že von Storchová poukazovala na hráče s přistěhovaleckým původem. Německo mělo ještě v živé paměti kritická slova Alexandra Gaulanda o bydlení vedle lidí jako je Jérôme

---

¹¹² GÄBLER, Bernd. AfD und die Medien. Erfahrungen und Lehren für Praxis. Frankfurt am Main, 2019 [online]. s. 5-16. [cit. 2019-05-01]. Dostupné z: https://www.otto-brenner-stiftung.de/fileadmin/user_data/stiftung/02_Wissenschaftsportal/03_Publikationen/AH92_AfD_Medien_Gaebler_2017_07_17.pdf.

¹¹³ DIEHL, Jörg. Warum die AfD auf Facebook so erfolgreich ist. In: Spiegel. [online]. 26. 4. 2019 [cit. 2019-05-01]. Dostupné z: <https://www.spiegel.de/plus/warum-die-afd-auf-facebook-so-erfolgreich-ist-a-00000000-0002-0001-0000-000163612064>.

Boateng, který má otce z Ghany. Politička později vysvětlila, že chtěla kritizovat nové označení německé fotbalové reprezentace – DIE MANNSCHAFT. Beatrix von Storchová byla v době právě končícího evropského fotbalového šampionátu stejně vyhledávaným webovým pojmem jako trenér německého mužstva Joachim Löw.¹¹⁴ Podobnou provokaci použil i oficiální twitterový účet AfD v dubnu 2017 po bombovém útoku na klubový autobus Borussia Dortmund. Příspěvek ironicky děkoval kancléřce Merkelové a obviňoval islamisty v době, kdy vyšetřování nepřineslo žádné závěry. Nakonec se ukázalo, že atentátníkem Němec ruského původu, který zaútočil kvůli poklesu akcií německého týmu na burze.¹¹⁵ Tweet byl později smazán.

V únoru AfD 2018 informovala, že parlamentní frakce odhlasovala spuštění vlastní stranické televize. Podle Alice Weidelové se strana cítí vlivnými médii ignorována a šíří nepravdivé výroky. Stěžejními tématy mají být informace a události, které sdělovací prostředky podle AfD záměrně zametají pod koberec.¹¹⁶ Na serveru YouTube má již vytvořená internetová televize název AfD Kompakt TV a počet odběratelů přesáhl 37 000. Videá obsahují rozhovory s politiky AfD, ale i jejich proslovy v Bundestagu či v poslední době vyjádření Jörgena Meuthena, coby volebního lídra pro blížící se volby do EP. Televizi je potřeba brát s jistou rezervou, neboť slouží ke zviditelnění strany. Videá jsou dobře graficky zpracovaná a jejich obsah je rozhodně kvalitnější než před rokem, kdy televize vznikala.

3.2 Zemské volby v roce 2018

V roce 2018 kandidovala AfD do posledních dvou sněmů, ve kterých neměla své zastoupení. Do zemských voleb v Bavorsku vstupovala vůbec poprvé, v Hesensku v roce 2013 získala necelých 4,1 % a nepřekročila tak potřebnou 5% uzavírací klauzuli. Obě volby se konaly v říjnu, v Bavorsku 14. října a v Hesensku o dva týdny později.

Bavorský program se snažil aplikovat celostátní program AfD na problematiku největší spolkové země. Apeloval na to, že islámské náboženství nepatří do Bavorska, požadoval zákaz stavění minaretů, zahalování a používání symbolů islámu. Zároveň

---

¹¹⁴ GÄBLER, Bernd. AfD und die Medien. Erfahrungen und Lehren für Praxis. Frankfurt am Main, 2019 [online]. s. 20. [cit. 2019-05-01]. Dostupné z: https://www.otto-brenner-stiftung.de/fileadmin/user_data/stiftung/02_Wissenschaftsportal/03_Publikationen/AH92_AfD_Medien_Gaebler_2017_07_17.pdf.

¹¹⁵ GÄBLER, Bernd. AfD und die Medien. Erfahrungen und Lehren für Praxis. Frankfurt am Main, 2019 [online]. s. 23. [cit. 2019-05-01]. Dostupné z: https://www.otto-brenner-stiftung.de/fileadmin/user_data/stiftung/02_Wissenschaftsportal/03_Publikationen/AH92_AfD_Medien_Gaebler_2017_07_17.pdf.

¹¹⁶ AfD spouští vlastní televizi. Normální média nás ignorují, stěžuje si. In: iDNES. [online]. 12. 2. 2019 [cit. 2019-05-01]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/afd-nemecko-media.A180212_161901_zahranicni_aha.

vnímal Bavorsko jako zemi nejvíce zasaženou migrační vlnou z předchozích let, proto podporoval přísné hraniční kontroly a znovuvytvoření bavorské pohraniční policie. Program se také zavazoval k ukončení kriminální činnosti levicových extremistů a gangů. Slib zakročení proti levicovým kriminálníkům byl v programu AfD novinkou. V sociální politice bavorská frakce navrhovala zvýšení podpory penzistů, kteří žijí a platili delší čas daně na území spolkové země a zároveň jim slibuje lepší zdravotní péči. Dále chce užívat lidová veta po švýcarském vzoru a podporovat tradiční rodinu. Na konkrétní problémy Bavorska se soustředil v bodech jako vytvoření nových prostorů pro bydlení, zrušení poplatku za rozhlas a televizi či zaplacení dluhu spolkové země do roku 2028. Zároveň chtěla strana zemi ulevit od placení daní Spolku či jiným spolkovým zemím.¹¹⁷ Hesenský volební program byl podobný v tématech vnitřní bezpečnosti, požadoval více policistů, vystupoval proti nelegálnímu přistěhovalectví a podporoval národní zájmy. Podobně varoval i před nebezpečím islámu. Sliboval stejně jako ten bavorský podobnou reformu vzdělání a zrušení poplatků za rozhlas a televizi. Na zájmy spolkové země se soustředil body jako zbavení dluhů měst a obcí a sliboval snížení nájmu a to i ve velkých aglomeracích Hesenska.¹¹⁸

Lídrem hesenské AfD byl Rainer Rahn.¹¹⁹ Bavorská frakce nakonec nezvolila žádného politika, který by měl být na prvním místě kandidátní listiny. Dlouho to vypadalo, že lídrem bude Franz Bergmüller, který byl však v létě 2018 z volby vyřazen poté, co bavorskou AfD zmítaly spory o tom, jestli je Bergmüller právoplatným členem.¹²⁰

V Bavorsku panovala před zemskými volbami silná nechuť vůči AfD, kterou podpořil politik za CSU Markus Söder. Zkritizoval program AfD, zvláště stat' věnující se vnitřní bezpečnosti. Zdůraznil, že Mnichov je nejbezpečnějším městem Německa a nic na tom nemění ani milion příchozích migrantů v minulých letech.¹²¹ Ve volbách AfD

---

¹¹⁷ Das Landtagswahlprogramm der AfD-Bayern 2018. In: AfD Bayern Alternative für Deutschland Landesverband Bayern. [online]. 20. 7. 2018 [cit. 2019-05-06]. Dostupné z: <https://www.afdbayern.de/wahlen-2018/wahlprogramm-landtagswahl-2018/>.

¹¹⁸ Wahlprogramm zur Landtagswahl Hessen 2018. In: AfD Hessen. [online]. 25. 7. 2018 [cit. 2019-05-06]. Dostupné z: <https://www.afd-hessen.de/landtagswahl-2018/>.

¹¹⁹ RÖSMANN, Tobias. Der mysteriöse Doktor Rahn. In: Frankfurter Allgemeine Zeitung [online]. 20. 10. 2018 [cit. 2019-04-05]. Dostupné z: <https://www.faz.net/aktuell/rhein-main/afd-spitzenkandidat-in-hessen-rainer-rahn-im-portraet-15846514.html>.

¹²⁰ DORN, Sebastian. AfD-Streit: Bergmüller von Sitzung ausgesperrt. In: Merkur [online]. 9. 2. 2018 [cit. 2019-05-01]. Dostupné z: <https://www.merkur.de/bayern/streit-um-afd-mitgliedschaft-von-franz-bergmueller-bezirkschef-ausgesperrt-9600924.html>.

¹²¹ OTTO, Ferdinand. Der Anti-AfD-Kurs ist unglaubwürdig. In: Zeit [online]. 16. 9. 2018 [cit. 2019-05-02]. Dostupné z: <https://www.zeit.de/politik/deutschland/2018-09/csu-parteitag-afd-umgang-rechtspopulismus>.

nepotvrdila trend, že dosahuje vyšších výsledků, než ukazují průzkumy. V těch se preference AfD blížily až 16 %. Strana v konečném důsledku získala 10,2 % a obsadila 22 mandátů v bavorském zemském sněmu. Političtí komentátoři to označili jako úspěch, ale panovaly i názory, že frakce AfD mohla dosáhnout lepšího výsledku. Přitom byla třetí nejsilnější frakcí v spolkových zemích bývalého Západního Německa, co se týče zemských voleb. Politologové upozorňují na to, že bavorská AfD neměla žádnou vedoucí osobnost, charismatického kandidáta, který by přilákal více voličů.¹²² Strana se snažila vedle starých témat oslovit voliče i sociální či rodinnou politikou. Podle průzkumů byla však pro nejvíce voličů rozhodující myšlenky, se kterými byla AfD úspěšná již dříve. 75 % dotázaných, kteří volili bavorskou frakci, uvedlo, že rozhodujícím tématem byl boj s kriminalitou. Azylovou a migrační politiku jako důvod vybralo 78 % voličů.¹²³

Hesenská AfD zvolila jako lídra kandidátky nepříliš typického politika pro AfD. Srovnáme-li Rainera Rahna například s Andreasem Kalbitzem, je hesenský politik mnohem umírněnější a nebojí se dát najevo, že nesdílí krajně pravicové myšlenky. Rahn se vyjádřil, že rozhodně nesouhlasí s vyjádřeními Björna Höckeho a za příklad uvedl Höckeho vyjádření o památníku v Berlíně.¹²⁴ I přes to však frakce AfD volby zvládla a stejně jako v Bavorsku se stala čtvrtou nejsilnější stranou v zemi. AfD zde dosáhla výsledku 13,1 % a to z ní dělá druhou nejsilnější frakci AfD v zemích bývalého Západního Německa. AfD obsadila 19 poslanci poslední zemský sněm. Oproti poslední volbě v této spolkové zemi si polepšila o 9 procentních bodů. Pokud jde o voličské motivy v Hesensku, nalezneme oproti Bavorsku rozdíl: Na otázku, zda pro voliče AfD hrálo nejdůležitější roli jedno konkrétní téma, odpověděla téměř polovina respondentů, že ne. Necelá třetina dotázaných uvedla, že hlavním tématem pro ně byla migrační a azylová politika strany.¹²⁵

---

¹²² KAMANN, Matthias. Die AfD verfehlt ihre kühnen Ziele. In: Welt [online]. 14. 10. 2018 [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.welt.de/politik/deutschland/article182070766/Landtagswahl-Bayern-2018-Die-AfD-verfehlt-ihre-kuennen-Ziele.html>.

¹²³ Landtagswahl 2018 Bayern. In: Wahl.tagesschau.de [online]. ARD, 2018 [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://wahl.tagesschau.de/wahlen/2018-10-14-LT-DE-BY/umfrage-afd.shtml>.

¹²⁴ RÖSMANN, Tobias. Der mysteriöse Doktor Rahn. In: Frankfurter Allgemeine Zeitung [online]. 20. 10. 2018 [cit. 2019-04-05]. Dostupné z: <https://www.faz.net/aktuell/rhein-main/afd-spitzenkandidat-in-hessen-rainer-rahn-im-portraet-15846514.html>.

¹²⁵ Landtagswahl Hessen 2018. In: Wahl.tagesschau.de [online]. ARD, 2017 [cit. 2019-04-22]. Dostupné z: <https://wahl.tagesschau.de/wahlen/2018-10-28-LT-DE-HE/index.shtml>.

3.3 Globální pakt OSN o migraci

Ke konci roku 2018 vrcholila hlasování členských států OSN o přijetí Globálního kompaktu pro bezpečnou, řízenou a legální migraci, který byl schválen v červenci, zabývající se mezinárodní spoluprací států v otázce migrace a jejího zlepšení.

AfD byla jedinou stranou Bundestagu, která dokument OSN striktně odmítala. Na svých webových stránkách vyjmenovala několik příčin, proč je pak rizikový, její poslanci ve svých projevech v německém parlamentu mluvili o masivním příchodu migrantů, kteří destabilizují celý sociální systém státu a zahájila ohromnou kampaň, jíž cílem bylo zamezit podpisu této smlouvy.

Na webu AfD argumentovala tím, že je jedinou stranou Spolkového sněmu, která dokáže občanům uvést všechna rizika mezinárodní dohody. Migrační pakt popisovala jako katastrofu a upozorňovala na fakt, že společnost nebyla informovaná, když se před dvěma lety projekt plánoval. AfD upozorňovala (stejně jako ve svém základním programu), že hrozí masivní příchod lidí cizí kultury a úbytku původního obyvatelstva. Zároveň svým nesouhlasem chtěla zabránit zhroucení sociálního systému Německa. Strana také argumentovala tím, že by se mělo více investovat do zlepšení rodinné politiky než do přistěhovalectví.

Alexander Gauland, předseda strany, ve svém projevu z listopadu 2018 v Bundestagu zdůrazňoval, že veřejnost opravdu nebyla informovaná o budoucích plánovaných změnách v mezinárodní migrační politice. Vadilo mu, že migrace byla v dokumentu OSN popisována jako zdroj dobra a nebyly ukázány její stinné stránky. Dále upozornil na zaměňování dvou pojmů: lidé, co opravdu azyl potřebují a lidé, kteří do země přijdou hledat lepší život. Také se domníval, že pakt popisuje migraci výhradně z pohledu migrantů a ne států, kteří dohodu přijímají.¹²⁶ Cílem jeho kolegy Jörga Meuthena bylo dostat vládu do defenzivy, aby od podepsání paktu odstoupila a podotkl, že i uvnitř CDU dochází ke sporům ohledně schválení dohody. V listopadu považoval za úspěch kampaň, když se podařilo vyvolat diskusi o plánovaném přijímání a za vzor dával Rakousko, které se vyjádřilo nesouhlasně. Příkladem prý mohou být i další země jako Bulharsko či Česká republika.¹²⁷ Gaulandovy výroky podpořil v německém parlamentu i další poslanec za AfD Detlev Spangenberg a

---

¹²⁶ Alexander Gauland zum Migrationspakt, Bundeshaushalt 2019. In: Youtube [online]. 21. 11. 2018 [cit. 2019-05-04]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=mraQE-INvn4>.

¹²⁷ Anschauen: Kampf der AfD gegen den Migrationspakt!. In: Youtube [online]. 15. 11. 2018 [cit. 2019-05-04]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=GB0TK9swxLQ>.

argumentoval tím, že v Německu žijí miliony dětí a chudých seniorů, kteří spíše potřebují finanční podporu.¹²⁸

Šéfem rozsáhlé kampaně AfD proti Globálnímu kompaktu pro bezpečnou, řízenou a legální migraci byl i člen petičního výboru Bundestagu Matthias Moosdorf. Kampaně obsahovala petice, plakáty, spoty a voliči AfD organizovali i demonstrace a pochody proti podepsání smlouvy. Členové AfD dokonce obvinili petiční výbor Spolkového sněmu, že cenzuruje jejich nesouhlasné názory. To odmítl předseda výboru Marian Wendt (CDU). Naproti tomu Corinna Rüffer, poslankyně za Zelené, nařkla AfD ze zneužívání tohoto orgánu. V listopadu 2018 bylo uzavřeno diskuzní fórum ohledně migračního paktu na internetových stránkách Bundestagu. Stalo se tak kvůli častým hádkám, projevům nenávisti a rasismu. Se zrušením internetové diskuze souhlasili i poslanci AfD.¹²⁹

V rámci kampaně se objevili i plakáty s nápisy *STOP – Ganz Deutschland protestiert* nebo nápisy s obsahem, že Němci si sami rozhodnou koho do země pustí. Jeden z prospektů upozorňoval tím, že už je skoro pozdě (za pět minut 12) a migrační pakt musí být zastaven. Na svých stránkách AfD dále upozornila, že dohoda, nemá zlepšit migraci, ale práva migrantů. Zároveň strana s velkým nadšením přijala vyjádření Rakouska o nepřistoupení k dohodě a dávala ho za vzor.

Dne desátého prosince 2018 byl na konferenci v Maroku Globální kompakt pro bezpečnou, řízenou a legální migraci přijat. Německo patřilo mezi 150 států, které dohodu podepsaly.¹³⁰ Někteří z poslanců AfD hovořili o politickém selhání, Petr Bystron prohlásil, že by se pak měl jmenovat Merkels-Pakt. Dohodu vnímal tak, že si Německo našlo skrz mezinárodní organizaci zadní vrátka, jak legalizovat nelegální migraci.¹³¹

---

¹²⁸ AfD im Bundestag zum UN-Migrationspakt: "Sie bewegen sich im Eiltempo in Richtung Totalitarismus!". In: Youtube [online]. 213. 11. 2018 [cit. 2019-05-04]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=8MzkVI3szOQ&t=146s>.

¹²⁹ Wie Rechte die Propaganda gegen den Migrationspakt organisieren. In: Tagesspiegel [online]. 7. 12. 2016 [cit. 2019-04-05]. Dostupné z: <https://www.tagesspiegel.de/politik/afd-und-identitaere-bewegung-wie-rechte-die-propaganda-gegen-den-migrationspakt-organisieren/23729410.html>.

¹³⁰ STÖSSEL, Sonja. Diese Länder sind ausgestiegen – und diese zweifeln [online]. 12. 12. 2018 [cit. 2019-04-01]. Dostupné z: <https://www.welt.de/politik/ausland/article184300122/UN-Migrationspakt-Diese-Laender-sind-ausgestiegen-und-diese-zweifeln.html>.

¹³¹ Petr Bystron (AfD) im Talk: „Die EU ist am Ende“, Migrationspakt, Gelbwesten, Trump, Brüssel & mehr. In: Youtube [online]. 14. 12. 2018 [cit. 2019-05-04]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=dnrQpbNQc54&t=1447s>.

V roce 2019 se stal Globální kompakt pro bezpečnou, řízenou a legální migraci jedním z bodů programu AfD pro blížící se volby do EP. Strana nadále razantně odmítá dohodu a za vzor dává USA, které tento dokument odmítly podepsat.

3.4 Junge Alternative

V dubnu letošního roku zahájil Spolkový úřad pro ochranu ústavy (Bundesamt für Verfassungsschutz) sledování mládežnické organizace AfD Junge Alternative. Vysvětlil to tím, že panují podezření, že svým chováním ohrožuje demokratické zřízení. Společně s ním monitoruje civilní kontrarozvědka i pravicové křídlo AfD pod názvem *Der Flügel*. Předseda hessenské organizace Junge Alternative Michael Werl to vnímal jako politicky motivovaný čin a označil to jako manévr před volbami. Není to však poprvé, co je oficiální mládežnické křídlo AfD pod drobnohledem Spolkového úřadu pro ochranu ústavy. Junge Alternative byla už v minulosti sledována například v Brémách a Bádensku-Württembersku a to hlavně kvůli podezření na vazby ke krajně pravicovým organizacím. Vedení AfD se v minulosti distancovalo od některých pravicových extremistů v Junge Alternative.¹³²

Mládežnická organizace vznikla v červnu 2013, tedy o čtyři měsíce později než AfD. Zastřešuje politicky aktivní občany, kterým je v rozmezí od 14 do 35 let. Sama o sobě tvrdí, že je nejrychleji rostoucí mládežnickou frakcí v Německu. Organizačně je propojena například s Junge Union či Junge Liberalen a je zde možnost být členem Junge Alternative a nebýt oficiálním příslušníkem celé AfD. Dnes pod organizaci spadá asi 2000 členů. Má zastoupení ve všech spolkových zemích Německa a současným předsedou je od února 2019 Damian Lohr.¹³³

Stejně jako v AfD, tak i v Junge Alternative došlo ke štěpení v roce 2015. 40 členů tehdejší mládežnické frakce vystoupilo ze strany a svůj odchod zdůvodnilo tím, že nesouhlasí s politickým směřováním AfD. Na svůj post šéfa Junge Alternative rezignoval i Philipp Ritz a varoval před pravicovými tendencemi ve straně.¹³⁴

V médiích vystupuje mládežnická frakce ještě radikálněji než samotná AfD. Není se čemu divit, neboť bývalý šéf dolnosaské Junge Alternative, Lars Steinke,

---

¹³² BUSCHSCHLÜTER, Nicholas. Hessischer Verfassungsschutz beobachtet Junge Alternative. In: Hessenschau [online]. 1. 4. 2018 [cit. 2019-05-01]. Dostupné z: <https://www.hessenschau.de/politik/hessischer-verfassungsschutz-beobachtet-junge-alternative,ja-fluegel-verfassungsschutz-100.html>.

¹³³ Junge Alternative. Über uns. [online]. 2018 [cit. 2019-05-04]. Dostupné z: <http://jungealternative.com/info/ueber-uns/>.

¹³⁴ AfD: Richtungsstreit greift auf Parteinachwuchs über. In: Junge Freiheit [online]. 2. 6. 2015 [cit. 2019-05-01]. Dostupné z: <https://jungefreiheit.de/politik/deutschland/2015/afd-richtungsstreit-greift-auf-parteinachwuchs-ueber/>.

zveřejnil na Facebooku příspěvky, které otráslly německou společností. Stinke označil muže, který spáchal atentát na Hitlera, za zbabělce a zrádce národa; obhajoval i přepadení Polska nacistickým Německem ze září 1939 a neváhal napsat, že každý politik by měl jednat jako Hitler.¹³⁵

Během sjezdu v únoru 2019 bylo na programu i změna některých programových tezí, aby Junge Alternative ukázala, že nehodlá směřovat ke krajní pravici. Došlo k výměně vedení a některé části programu¹³⁶ ohledně migrace byly změněny nebo úplně vyřazeny. Hlavním heslem frakce by měla být, ochrana a záchrana Německa.

V únoru 2019 byli čtyři členové Junge Alternative napadeni skupinou útočníků, která jim přivodila lehká zranění. Během činu byli i počastováni nadávkou *Scheiß Nazis* (zasraný náckové) a zranění rozbitými skleničkami od vína.¹³⁷

3.5 Volby do EP 2019

Ve dnech 23. až 26. května se uskuteční volby do EP. V současnosti má Německo v orgánu EU 96 poslanců, z nichž jen jediný zastupuje zájmy AfD. Poslancem za AfD je od roku 2017 Jörg Meuthen, který převzal funkci po Beatrix von Storchové. Většina ostatních politiků, kteří byli v EP zastoupeni, opustili stranu po jejím štěpení v roce 2015. Po volbě v roce 2014 zastupovalo AfD sedm poslanců.

AfD letos na jaře zveřejnila program, se kterým vstoupí do boje o křesla v EP. Program má skoro 90 stránek a je rozdělen na 13 hlavních kapitol. Na začátku strana odkazuje na základní myšlenky propagované již od 2013. Odmítá myšlenku Spojených států evropských a Evropu vnímá jako hospodářské společenství suverénních států a podporuje svobodu a suverenitu členských států EU. Hlásí se k reformě unie, kterou pokládá za nedemokratický konstrukt, a požaduje větší kontrolu evropských orgánů, která je podle strany nedostačující. Pokud se EU nezmění, hrozí AfD takzvaným *DEXITem*, vystoupení Německa z EU po vzoru Velké Británie. Pokud navrhované změny neprojdou, bude se strana zasazovat o úplné zrušení unie a vytvoření hospodářského společenství, které by EU nahradilo. Následují další skeptické části, které upozorňují na přebujelý byrokratický aparát a výši nákladů na výdaje. AfD chce počty úředníků v rámci společenství snížit. Odmítá jakýkoliv centralismus, ať v EU tak

---

¹³⁵ BELLUT, Daniel. AfD-Nachwuchspolitiker: "Jeder andere Politiker hätte wie Hitler gehandelt". In: Deutsche Welle [online]. 4. 10. 2018 [cit. 2019-05-01]. Dostupné z: <https://www.dw.com/de/afd-nachwuchspolitiker-lars-steinke-jeder-andere-politiker-h%C3%A4tte-wie-hitler-gehandelt/a-45747065>.

¹³⁶ Program Junge Alternative na oficiálních webových stránkách je aktuálně nepřístupný.

¹³⁷ Unbekannte attackieren vier AfD-Mitglieder. In: Zeit [online]. 11. 2. 2019 [cit. 2019-05-04]. Dostupné z: <https://www.zeit.de/gesellschaft/zeitgeschehen/2019-02/berlin-afd-mitglieder-angriff-berlinale-veranstaltung-fahndung>.

i v jejích orgánech a požaduje zrušení EP a vytvoření evropského shromáždění, ve kterém by zasedalo nanejvýš 100 úředníků z členských států. Mimo jiné volá po využívání lidového veta v evropských záležitostech týkající se například setrvání v EU nebo Eurozóně. K nedávnému rozhodnutí Velké Británie vystoupit z EU se staví s respektem a příčinu odchodu Velké Británie udává špatnou politiku unie.

S velkou pozorností se strana v předvolebních slibech věnuje i bezpečnostní politice. Zasazuje o převzetí vedoucí role Německem na poli bezpečnostní politiky. Doporučuje spolupráci jak s USA tak i Ruskem a odmítá společnou bezpečnostní a zahraniční politiku členských států. Kromě toho nadále podporuje spolupráci s Francií, jako s jedním z nejdůležitějších obchodních partnerů, usiluje o dobré udržení vztahů s USA a nabádá ke zrušení sankcí vůči Rusku, neboť vnímá historické a ekonomické spojení obou států. Požaduje i rozšíření obchodu s Čínou a striktně odmítá vyjednávání o vstupu Turecka do EU. Kromě toho se zasazuje i o uvalení sankcí na Sýrii, neboť z důvodu války v Sýrii přijalo Německo přes půl milionu syrských azylantů. Dále AfD nepřipouští společnou armádu EU s tím, že je unie dostatečně bráněna organizací NATO, která si podle strany zaslouží větší finanční podporu. AfD se zároveň přiči zřízení stálé strukturované spolupráce (PESCO) z prosince 2017. Mezi další body patří zvýšení personálu a dostupnost materiálu ozbrojených sil Německa. Bundeswehr by měl podle AfD zasahovat více do bezpečnostní politiky a to nejen v oblastech zasažených katastrofou, ale i terorem nebo kyberútokem.

V části finance a hospodářství AfD odmítá daně EU, které navrhuje některé členské země. Vedle toho požaduje snížení výdajů ministerstva financí EU a zasazuje se za to, aby bylo za pomoci EU ukončeno nespravedlivé určování daní. AfD také nesouhlasí s víceletým finančním rámem EU na roky 2021–2027, který by činil skoro 1,3 miliardy Eur. Tímto krokem by příspěvek Německa vzrostl o 24 % za rok. Stejně negativní postoj zaujímá strana i k rozpočtu EU. Dovolává se jeho snížení, přičemž v roce 2018 činil skoro 145 miliard Eur. Strana preferuje ve svém programu ekonomiku nezatíženou byrokracií a chce posílit označení kvality *Made in Germany*.

Pátá část programu AfD se věnuje euroskeptickým pohledem tématu Euro a měnová unie. Stejně jako dříve, tak i teď strana razantně odmítá jednotnou evropskou měnu, označuje ji za chybu a požaduje po znovuzavedení národní měny. Zároveň volá po prosazení zákazu financování ostatních států Evropskou centrální bankou. Euro, které podle AfD nemůže ekonomicky fungovat, a viní měnu z vysoké nezaměstnanosti v jižní Evropě. Řešení vidí právě v zavedení národní měny, aby byl každý stát plně

zodpovědný za svoji finanční politiku a ekonomiku. Argument AfD podpořila i tím, že národní měna zvýší suverenitu členských států EU. V Německu by to národní měnou měla být samozřejmě Německá marka a AfD dodává, že si je vědoma nákladů, které by proces provázely. Je však přesvědčena, že by byly nižší, než další setrvání v Eurozóně.

Kritice azylové politiky, na kterou stranu významně sází od roku 2015, se věnuje šestá část programu pod názvem *Die Nationen schützen*. Imigrační politiku zde popisuje jako nebezpečí pro Evropu, která oproti Africe ztrácí počet původních obyvatel. Argumentuje tím, že v Německu žijí jen čtyři miliony mužů německého původu mezi 20 a 35 lety. Otevření hranic má podle strany zapříčinit rozpad evropské kultury a s příchodem islámu se riskuje se destabilizace demokracie. AfD zároveň kritizuje příchod téměř 1,5 milionů azylantů od roku 2015, což je prý víc než polovina lidí, co přišla do Evropy. Migrační a azylovou politiku by si měla podle strany určovat každá členská země sama. S tím samozřejmě nesouhlasí s Globálním kompaktem pro bezpečnou, řízenou a legální migraci, který byl podepsán v prosinci 2015. AfD chce, aby Německo odstoupilo od dokumentu, například po vzoru USA. Azylová politika EU je stranou vnímána jako útok na národní suverenitu států. Zároveň apeluje na kompletní změnu systému mezinárodní humanitární pomoci a zdůrazňuje, že osoby spojené s kriminální činností a neúspěšné žadatele o azyl musí Německo ihned odsunout ze země. Samozřejmostí je pro AfD i znovuzavedení kontrol na hranicích a reforma Schengenské dohody. Znovu je zde uvedeno, že Turecko v žádném případě nepatří do EU.

Konkrétní příklady, jak by AfD chtěla reformovat Schengenskou dohodu, přibližuje v sedmé části. Hlavním bodem je již zmíněná kontrola státních hranic. Strana upozorňuje na nebezpečí, které hrozí masovou migrací. Udává, že denně je obětí trestného činu spáchaného migrantem průměrně 100 Němců a že v loňském roce bylo 13 osob zabito přistěhovalcem. AfD znovu ostře vystupuje proti islámskému náboženství a tvrdí, že je důležité před ním Evropu chránit. Islám je cizí a nepatří do evropské kultury, dále kritizuje korán a poukazuje na nerovnoprávnost žen a mužů. Podle ní stále hrozí radikalizace muslimů, teror a varuje před muslimskými ghety ve větších městech.

Téma migrantů zmiňuje strana i v pasážích, kde se věnuje činnosti zdravotní politiky. Varuje před infekcemi a epidemiemi, jejichž počet narůstá s rostoucí migrací. Jako příklad uvádí tuberkulózu, kdy z 4900 onemocněných touto chorobou za rok, je 1300 přistěhovalců. AfD vadí, že Evropa neprovádí u migrantů při překročení hranic

žádná jednotná vyšetření. Mimo jiné strana odmítá další privatizování nemocničních zařízení, která by poté spadala pod velké zdravotnické koncerny v Evropě.

V rodinné politice strana zdůrazňuje tradiční pojetí rodiny (otec, matka a děti), které zastává. Jiné formy rodiny se mají prý respektovat, ale ne podporovat. Zároveň podotýká, že adoptování dítěte párem stejného pohlaví je nepřipustné. Zároveň se snaží poukázat na fakt, že Německo v roce 2017 vyplatilo skoro 345 milionů Eur na daních na děti do zahraničí. AfD chce podporovat nadále jen děti pracujících cizinců a výši daně uzpůsobit výši daně v konkrétní zemi.

Ohledně vzdělání vznáší AfD podobné požadavky jako před dvěma lety při celostátních volbách. Apeluje na to, aby školství zůstalo na národní úrovni, chce posílit samostatnost vysokých škol, podporovat duální systémy vzdělávání a zvýšit počet akademiků na vysokých školách.¹³⁸

AfD se straní od trendu opouštění těžby uhlí, jak propagují ostatní strany a pevně stojí za další těžbou, zejména hnědého uhlí. Nepodporuje obnovitelné zdroje energie (jako slunce, vítr), které jsou závislé na počasí a tím pádem nevypočitatelné.

Program do voleb do EP shledávám oproti roku 2014 daleko euroskeptičtější. Body jako snížení vysokého počtu úředníků některých orgánů EU, větší využívání nástrojů přímé demokracie nebo kritika Eurozóny se nezměnily. Odlišné je, že AfD vznáší požadavek na znovuzavedení národní měny, což v programu do evropských voleb 2014 nenajdeme. Tehdy strana chtěla měnovou unii reformovat či zrušit. Novinkou také je, že AfD hrozí tzv. *DEXITem*, tj. odchodem z EU. Že strana nevystupovala v roce 2014 tolik euroskepticky jako v současnosti, může potvrdit i grafika tehdejšího sloganu Mut zu Deutschland. Druhé a třetí písmeno ve slově Deutschland je zvýrazněno a ohraničeno hvězdami typickými pro EU. V roce 2014 také strana navrhovala přijetí migračního zákona po vzoru Kanady. Letos jediným východiskem zastavení migrace vidí uzavření hranic a vyhošťování přistěhovalců. V sociální a rodinné politice jsou požadavky AfD podobné a novinkou je i důraz na zachování těžby hnědého uhlí.

Může se zdát, že AfD tolik nelpí na úspěchu květnových voleb. Důkazem je kandidátní listina, která obsahuje jen jedno významné jméno. Jako lídr pro volby do EP

---

¹³⁸ EUROPAAHLPROGRAMM Programm der Alternative für Deutschland für die Wahl zum 9. Europäischen Parlament 2019. In: Alternative für Deutschland. [online]. 19. 2. 2019 [cit. 2019-05-06]. Dostupné z: https://www.afd.de/wp-content/uploads/sites/111/2019/03/AfD_Europawahlprogramm_A5-hoch_web_150319.pdf.

byl vybrán předseda strany Jörg Meuthen, který je současně poslancem EP. Listina dále obsahuje spíše neznámá jména.

Jörg Meuthen na oficiálních webových stránkách AfD ve zkratce poukazuje na témata, která jsou pro stranu prioritou. Evropa jako společenství suverénních států, kritický postoj k Euru, odmítání centralizace EU. Během rozhovorů se dotkl i tématu opuštění EU. To označil jako poslední možnost, pokud se politika EU nezreformuje.

Předpokládá se, že AfD bude chtít v EP navázat spolupráci s rakouskou FPÖ, italskou stranou Lega Nord (Liga severu), Die Finnenpartei a estonskou Ekre. Zvažovaná koalice má však problém. Strana Matteo Salviniho, Lega Nord, má jiný názor ohledně zlomového tématu. Tím je přerozdělování přistěhovalců. Salvini by rád migranty z Itálie přerozdělil do dalších členských států EU, avšak AfD další přijímání běženců odmítá.¹³⁹

3.6 Zemské volby 2019

Daleko důležitější než volby do EP pro AfD budou letošní zemské volby. Jedná se o tři bývalé spolkové země Německé demokratické republiky. Nový zemský sněm si na začátku září a konce října budou vybírat občané Braniborska, Saska a Durynska.

Důležité pro stranu budou z důvodu, že ve všech třech spolkových republikách dosahují odhady přes 20 % a může se stát, že AfD některý zemský sněm ovládne. Právě v Sasku pod vedení Frauke Petryové získala v celostátních volbách nejvíce hlasů.

Volby mohou být pro AfD rozhodující z toho důvodu, že strana má šanci opustit opozici a rozhodovat o politice v jedné z německých spolkových zemí. Těžko by se tak stalo za rok, kdy jsou volby v Hamburku a Brémách, kde je podpora strany téměř čtvrtinová. Programy pro volební boj strana ještě nezveřejnila, ale kandidáti již naznačili, čeho by se mohli týkat. AfD se netají tím, že chce ve východních zemích zvítězit a dokázat voličům, že není alternativou, která zůstane jen v opozici, ale bude silou, která může vládnout na zemské úrovni, kde se jí dostává vyšší podpory.

3.6.1 Zemské volby v Braniborsku

Dne 1. září 2019 proběhnou zemské volby v zemi, kde se AfD před pěti lety poprvé dostala do Landtagu. V Braniborsku získala v roce 2014 12,2 % a nyní, čtyři měsíce před volbami průzkumy ukazují, že si polepší minimálně o 8% bodů. Jako lídr této spolkové země byl zvolen bývalý voják Bundeswehru Andreas Kalbitz. Jeho

---

¹³⁹ AfD schmiedet ein Bündnis mit Salvini. In: Welt. [online]. 8. 4. 2019 [cit. 2019-05-06]. Dostupné z: <https://www.welt.de/politik/ausland/article191527471/Europawahl-2019-AfD-und-Lega-bilden-neue-Fraktion-im-EU-Parlament.html>.

minulost vzbuzuje rozpaky. Jako mladík byl členem organizace Witikobund, kterou v roce 1948 založili sudetští Němci. Dnes patří mezi spolky, které jsou registrovány jako pravicově extremistické. Kalbitz je znám tím, že se řadí do tzv. Höckeho křídla. On sám sebe, a celé *Höcke-Flügel* vnímá jako národně konzervativní část AfD. Lídr braniborské frakce se vyznačuje ostrou rétorikou proti islámu. Jeden z jeho výroků mířil na usmrcování žen a dívek v Německu radikály, kteří se vyznačují pokřikem Alláhu-Akbar. Další kontroverzní postavou braniborské kandidátky je druhý v pořadí Christoph Berndt, předseda hnutí *Zukunft Heimat*, které bylo spojováno s organizací demonstrací za podpory Pegidy a vazbami na krajně pravicové spolky.¹⁴⁰

V rozhovoru z dubna 2019 Andreas Kalbitz prozradil, že pomýšlí na vítězství AfD ve spolkové zemi, která obklopuje hlavní město Berlín. Zároveň naznačil, že by se nebránil koalici s CDU, v minulosti zastávající podobná témata jako dnešní AfD. Program AfD ještě není známý, ale Kalbitz naznačil, že se bude soustředit na vnitřní bezpečnost, lepší internetové připojení a větší zastoupení řemesel na trhu práce.¹⁴¹

3.6.2 Zemské volby v Sasku

Zemské volby v Sasku se uskuteční ve stejný den jako v Braniborsku. V roce 2014 zde AfD dosáhla výsledky 9,7 %. Průzkumy z dubna letošního roku ji staví na druhé místo za CDU. Předvolebním úspěch pro saskou frakci můžou být i slova poslance CDU Marca Wanderwitze, který naznačil, že pokud nebude jiná možnost, tak bude jeho strana vyjednávat o možné koalici s AfD.¹⁴²

Jako lídr kandidátky byl zvolen za saskou AfD jednomyslně Jörg Urban. Během své řeči na stranickém sjezdu v únoru letošního roku potvrdil, že si AfD na východě Německa věří. Urban vyslovil přání, že AfD bude v Sasku vládnout.¹⁴³

Program frakce ještě není k dispozici, ale příspěvky na jejich webových stránkách mohou napovídat, čemu se strana bude v zemských volbách věnovat. Nadále varuje před trestnými činy přistěhovalců a výrazně ve svých zprávách kritizuje CDU. Dále se zasazuje o zrušení poplatků při stavění nových silnic a obytných jednotek.

---

¹⁴⁰ BLANKENNAGEL, Jens a Annika LEISTER. Interview Andreas Kalbitz (AfD) „Ich schätze mich nicht als rechtsradikal ein“. In: Berliner Zeitung [online]. 5. 4. 2019 [cit. 2019-05-06]. Dostupné z: <https://www.berliner-zeitung.de/berlin/brandenburg/interview-andreas-kalbitz--afd---ich-schaetze-mich-nicht-als-rechtsradikal-ein--32328258>.

¹⁴¹ tamtéž.

¹⁴² Wanderwitz schließt Koalition mit AfD nach Landtagswahl aus. In: Junge Freiheit [online]. 28. 3. 2019 [cit. 2019-07-06]. Dostupné z: <https://jungefreiheit.de/politik/deutschland/2019/wanderwitz-schliesst-koalition-mit-afd-nach-landtagswahl-aus/>.

¹⁴³ DEBSKI, Andreas. AfD Sachsen zieht mit Jörg Urban in die Landtagswahl. In: Dresdner Neuste Nachrichten [online]. 9. 2. 2019 [cit. 2019-05-06]. Dostupné z: <https://www.dnn.de/Region/Mitteldeutschland/AfD-Sachsen-zieht-mit-Joerg-Urban-in-die-Landtagswahl>.

3.6.3 Zemské volby v Durynsku

Poměrně agresivní rétoriku a program můžou voliči očekávat před zemskými volbami v Durynsku. Ty se uskuteční 27. 10. a durynskou frakci AfD povede Björn Höcke¹⁴⁴, zakladatel pravicového křídla uvnitř strany. Před nedávnem byl kritizován bývalým šéfem strany Luckem, který AfD nabádal, aby lidi typu Höcke či Kalbitz vyloučila ze strany.¹⁴⁵ Höckeho vliv v Durynsku a v celé AfD je výrazný a může být důležitým faktorem před volbami a během nich. Höcke má navíc velkou podporu jednoho ze dvou místopředsedů Alexandra Gaulanda. V roce 2014 byla podpora AfD v Durynsku 10,2 %.

---

¹⁴⁴ AfD wählt Höcke zum Spitzenkandidaten für Wahl 2019. In: MDR Fernsehen [online]. 13. 10. 2018 [cit. 2019-05-06]. Dostupné z: <https://www.mdr.de/thueringen/mitte-west-thueringen/arnstadt-ilmkreis/hoেকে-spitzenkandidat-afd-100.html>.

¹⁴⁵ LUTZ, Anna. Lucke macht „Kampfansage an AfD“. In: Pro Medienmagazin [online]. 15. 4. 2019 [cit. 2019-05-07]. Dostupné z: <https://www.pro-medienmagazin.de/politik/2019/04/15/lucke-macht-kampfansage-an-afd/>.

Závěr

Euroskeptická „tvář“ vydržela AfD i šest let po jejím vzniku. Co se změnilo, je jednoznačně rétorika, kterou strana využívá od roku 2015. Protimigračně zaměřený program a radikalizace některých členů umožnila AfD zasedat v německém parlamentu a v každém zemském sněmu. I přes vnitřní pnutí, které stranu rozdělovala v roce 2015, a negativní emoce, jež AfD vyvolává, se těší vysoké podpoře nejen na zemské, ale i celostátní úrovni.

Bakalářská práce pojednává o počátcích AfD v roce 2013 a její následnou radikalizaci po odchodu ekonomických expertů v čele se zakladatelem Berndem Luckem. Na příkladech jednotlivých politiků a programů zemských frakcí je přiblížena následná změna rétoriky a radikálnější politika, která si začala zakládat na kritice přistěhovalectví a odmítání islámu. Podkapitoly o zemských volbách se věnují úspěchu AfD ve vybraných zemských sněmech. Na analýze konfliktu strany v roce 2015 je zjevné, že AfD spíše pomohl, než uškodil, když se zaměříme na volební podporu před a po nástupu Frauke Petryové.

Následující části bakalářské práce se zabývají nejdůležitějšími (někdy i bývalými) členy AfD (Bernd Lucke, Frauke Petryová, Alexander Gauland, Jörg Meuthen, Alice Weidelová a Björn Höcke). Rozebrán je jejich vliv na formování strany, minulá a současná pozice ve straně a zmíněny jsou často i kontroverzní výroky, jimiž politici pobouřili politickou scénu.

Třetí kapitola mapuje vliv médií na AfD a její přístup k nim. Dále se zabývá mládežnickou organizací Junge Alternative a výsledky zemských voleb v roce 2018. V podkapitole týkající se Junge Alternative jsou uvedeny i některé příklady, proč je vnímána ještě radikálněji než samotná AfD a jak proti tomuto trendu vystupuje. Aktuální otázku světové politiky postihuje podkapitola věnující se Globálnímu kompaktu pro bezpečnou, řízenou a legální migraci. Je zohledněn přístup AfD vůči této dohodě, mimo to i její postoje po podepsání dokumentu. Další část analyzuje rozdíl mezi roky 2014 a 2019 co se týče voleb do EP. Jsou zdůrazněny nové pozice AfD v oblastech mezinárodní politiky nebo těžby uhlí na území Německa. Závěr práce se věnuje a rozebírá situaci před důležitými volbami do třech zemských sněmů, v nichž je shrnuto, proč mohou být pro AfD a její další vývoj rozhodující, čím se dané frakce vyznačují a kdo zemské organizace do voleb povede.

V září a říjnu má AfD velkou šanci přímo se podílet na utváření německé politiky v některé z nových spolkových zemí. Volby v Sasku, Durynsku a Braniborsku by mohly napovědět, zda je AfD připravena převzít vládní zodpovědnost a z opoziční strany se stane subjektem, který více prosadí svůj program v rámci vládní politiky. I když volby nevyhraje, je zde i šance, že by se mohla stát stranou, která bude koaličním partnerem.

Lze bezesporu konstatovat, že AfD zaplnila prázdné místo v pravé části politického spektra, ustála vnitřní neshody a vyvolala štěpení politické scény; má v budoucnu reálnou šanci rozhodovat v koalici na zemské úrovni. Z fenoménu, jenž teprve před pěti lety zasedl v prvním zemském sněmu, se stává politický subjekt, který dokazuje, že pravicový populismus a euroskepticismus má i v Německu své místo. Pokud však AfD neuspěje v nadcházejících volbách 2019, tak se ukáže, že strana nedokázala najít nové téma, kterým by zaujala voliče. Migrační krizi a odmítání islámu musí AfD nahradit něčím novým a stejně tak polarizujícím. V případě, že se tomu tak nestane a strana setrvá nadále v opozici, je možné, že voličská podpora bude za dva roky v celostátních volbách daleko nižší než v roce 2017.

Seznam použité literatury a zdrojů

Odborná literatura

HANUŠKA, David. Alternativa pro Německo?. Praha: Naše vojsko, 2018. ISBN 978-80-206-1764-4.

KUBÁT, Michal, Martin MEJSTRÍK a Jiří KOCIAN, ed. Populismus v časech krize. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2016. ISBN 978-80-246-3439-5.

SZCZERBIAK, Aleks a Paul TAGGART. Opposing Europe? The Comparative Party Politics of Euroscepticism. Oxford: Oxford University Press, 2018, s. 72. ISBN 978-0-19-925830-7.

ŠVIHLÍKOVÁ, Ilona a Konstantinos TSIVOS. Řecká tragédie. Praha: Novela bohémica, 2017. 157 s. ISBN 978-80-87683-69-9.

ULRICH, Bernd a Matthias GEIS. Hitler hat den Deutschen den Rückgrat gebrochen. Zeit. 2016, č. 17, s. 6-7. ISSN 190745-104708.

Internetové zdroje

AfD-Chef Gauland spricht über Abschied aus der Politik. In: Nord-Kurier [online]. 24. 2. 2019 [cit. 2019-04-22]. Dostupné z: <https://www.nordkurier.de/politik-und-wirtschaft/afd-chef-gauland-spricht-ueber-abschied-aus-der-politik-2434657202.html>.

AfD-Chef Meuthen wird EU-Parlamentarier. In: Spiegel [online]. 7. 11. 2017 [cit. 2019-04-22]. Dostupné z: <https://www.spiegel.de/politik/deutschland/afd-chef-joerg-meuthen-geht-fuer-beatrix-von-storch-ins-eu-parlament-a-1176867.html>.

AfD im Bundestag zum UN-Migrationspakt: "Sie bewegen sich im Eiltempo in Richtung Totalitarismus!". In: Youtube [online]. 21. 11. 2018 [cit. 2019-05-04]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=8MzkVI3szOQ&t=146s>.

AfD schmiedet ein Bündnis mit Salvini. In: Welt. [online]. 8. 4. 2019 [cit. 2019-05-06]. Dostupné z: <https://www.welt.de/politik/ausland/article191527471/Europawahl-2019-AfD-und-Lega-bilden-neue-Fraktion-im-EU-Parlament.html>.

AfD spouští vlastní televizi. Normální média nás ignorují, stěžuje si. In: iDNES. [online]. 12. 2. 2019 [cit. 2019-05-01]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/afd-nemecko-media.A180212_161901_zahranicni_aha.

AfD – UNBEQUEM. ECHT. MUTIG. Berlin braucht Blau. Das Wahlprogramm der AfD Berlin. In Alternative für Deutschland Berlin [online]. 4. 4. 2016 [cit. 2019-04-08]. Dostupné z: https://afd.berlin/wp-content/uploads/2016/07/AfD_Berlin_Wahlprogramm_A5_RZ.pdf.

AfD wählt Höcke zum Spitzenkandidaten für Wahl 2019. In: MDR Fernsehen [online]. 13. 10. 2018 [cit. 2019-05-06]. Dostupné z: <https://www.mdr.de/thueringen/mitte-west-thueringen/arnstadt-ilmkreis/hoecke-spitzenkandidat-afd-100.html>.

Affäre um gefälschte Briefe im Wahlkampf: AfD-Mann nimmt Strafe an. In: Weser-Kurier [online]. 19. 3. 2019 [cit. 2019-04-22]. Dostupné z: https://www.weser-kurier.de/region/niedersachsen_artikel,-affaere-um-gefaelschte-briefe-im-wahlkampf-afdmann-nimmt-strafe-an-_arid,1815508.html.

Alle Ergebnisse und Grafiken der Landtagswahl im Überblick. In: Welt [online]. 7. 5. 2017 [cit. 2019-04-22]. Dostupné z: <https://www.welt.de/politik/deutschland/article164333863/Alle-Ergebnisse-und-Grafiken-der-Landtagswahl-im-Ueberblick.html>.

Alexander Gauland zum Migrationspakt, Bundeshaushalt 2019. In: Youtube [online]. 21. 11. 2018 [cit. 2019-05-04]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=mraQE-INvn4>.

Alexander Gauland zum Migrationspakt, Bundeshaushalt 2019. In: Youtube [online]. 21. 11. 2018 [cit. 2019-05-04]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=mraQE-INvn4>

Anschauen: Kampf der AfD gegen den Migrationspakt!. In: Youtube [online]. 15. 11. 2018 [cit. 2019-05-04]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=GBoTK9swxLQ>.

Alice Weidel: „Dieses Land wird von Idioten regiert!“ In: Youtube [online]. 16. 5. 2018 [cit. 2019-04-11]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=ZvK4IXDbfug>.

Alice Weidel verlässt ZDF-Talk - heute | ZDF In: Youtube [online]. 6. 9. 2017 [cit. 2019-04-23]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=bwvjBGTPsPI&t=38s>.

Alice Weidel soll Asylbewerberin schwarz beschäftigt haben. In: Focus [online]. © 1996-2019, 14. 9. 2017 [cit. 2019-04-21]. Dostupné z: https://www.focus.de/politik/videos/recherche-enthueellt-afd-frau-alice-weidel-soll-asylbewerberin-schwarz-beschaefigt-haben_id_7589246.html.

Alternative für Deutschland tritt nicht bei Bayern-Wahl an. In: Augsburger Allgemeine [online]. ©2019 11. 5. 2013 [cit. 2019-03-19]. Dostupné z: <https://www.augsburger-allgemeine.de/bayern/Alternative-fuer-Deutschland-tritt-nicht-bei-Bayern-Wahl-an-id25195711.html>.

André Poggenburg opustil AfD na začátku roku 2018 a založil si novou stranu pod názvem Aufbruch der Deutschen Patrioten. Politický subjekt používá jako symbol chrpu, stejně jako rakouští nacionalisté, kteří ve 30. letech 20. století podporovali v Rakousku nacismus a v roce 1938 převzali moc.

Auf ein Wort mit Dr. Alice Weidel (CelleHeute / CHTV). In: Youtube [online]. 27. 8. 2017 [cit. 2019-04-01]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=i5ehtmgHYcU>.

Beatrix von Storch kommt Rauswurf aus Fraktion im Europaparlament zuvor. In: Süddeutsche Zeitung [online]. 8. 4. 2016 [cit. 2019-04-22]. Dostupné z: <https://www.sueddeutsche.de/politik/europaparlament-beatrix-von-storch-kommt-rauswurf-aus-fraktion-im-eu-parlament-zuvor-1.2941389>.

BELLUT, Daniel. AfD-Nachwuchspolitiker: "Jeder andere Politiker hätte wie Hitler gehandelt". In: Deutsche Welle [online]. 4. 10. 2018 [cit. 2019-05-01]. Dostupné z: <https://www.dw.com/de/afd-nachwuchspolitiker-lars-steinke-jeder-andere-politiker-h%C3%A4tte-wie-hitler-gehandelt/a-45747065>.

Bernd Lucke zu seinem Austritt aus der AfD. In: Spiegel [online]. 8. 7. 2015 [cit. 2019-03-17]. Dostupné z: <http://www.spiegel.de/politik/deutschland/bernd-lucke-erklaerung-zu-austritt-aus-der-afd-a-1042734.html>.

BINGENER, Reinhard. Labile Verhältnisse im Land der Extreme. In: Frankfurter Allgemeine Zeitung [online]. ©2001-2019, 13. 3. 2016 [cit. 2019-04-01]. Dostupné z: <https://www.faz.net/aktuell/politik/wahl-in-sachsen-anhalt/landtagswahl-in-sachsen-anhalt-labile-verhaeltnisse-im-land-der-extreme-14114876.html>.

Bundestagswahl 2013. In: Wahl.tagesschau.de [online]. ARD, 2013 [cit. 2019-03-17]. Dostupné z: <https://wahl.tagesschau.de/wahlen/2013-09-22-BT-DE/>.

Bundestagswahl 2017. In: Wahl.tagesschau.de [online]. ARD, 2017 [cit. 2019-04-22]. Dostupné z: <https://wahl.tagesschau.de/wahlen/2017-09-24-BT-DE/index.shtml>.

Bundestagswahl 2017 Deutschland, Umfragen zur AfD. In Wahl.tagesschau.de [online]. ARD, 2017 [cit. 2019-04-19]. Dostupné z: <https://wahl.tagesschau.de/wahlen/2017-09-24-BT-DE/umfrage-afd.shtml>.

Bundestagswahl 2017, Ostdeutschland (mit Berlin-Ost). In: Wahl.tagesschau.de [online]. ARD, 2017 [cit. 2019-04-22]. Dostupné z: <https://wahl.tagesschau.de/wahlen/2017-09-24-BT-DE/index-content.shtml>.

BUSCHSCHLÜTER, Nicholas. Hessischer Verfassungsschutz beobachtet Junge Alternative. In: Hessenschau [online]. 1. 4. 2018 [cit. 2019-05-01]. Dostupné z: <https://www.hessenschau.de/politik/hessischer-verfassungsschutz-beobachtet-junge-alternative,ja-fluegel-verfassungsschutz-100.html>.

Bürgerschaftswahl 2015 Hamburg. In: Wahl.tagesschau.de [online]. ARD, 2015 [cit. 2019-03-17]. Dostupné z: <https://wahl.tagesschau.de/wahlen/2015-02-15-LT-DE-HH/index.shtml>.

Bürgerschaftswahl 2015 Bremen. In: Wahl.tagesschau.de [online]. ARD, 2015 [cit. 2019-03-17]. Dostupné z: <https://wahl.tagesschau.de/wahlen/2015-05-10-LT-DE-HB/index.shtml>.

Das Landtagswahlprogramm der AfD-Bayern 2018. In: AfD Bayern Alternative für Deutschland Landesverband Bayern. [online]. 20. 7. 2018 [cit. 2019-05-06]. Dostupné z: <https://www.afdbayern.de/wahlen-2018/wahlprogramm-landtagswahl-2018/>.

Das Wahlprogramm der Alternative für Deutschland. In: Focus [online]. © 1996-2019, 10. 7. 2013 [cit. 2019-03-17]. Dostupné z: https://www.focus.de/politik/deutschland/bundestagswahl-2013/bundestagswahl-2013-das-wahlprogramm-der-alternative-fuer-deutschland_aid_1039346.html.

DAVIDSON, Thomas a Julius LAGODNY. Germany's far-right party AfD won the Facebook battle. By a lot. In: The Washington Post [online]. 26. 9. 2017 [cit. 2019-04-22]. Dostupné z: https://www.washingtonpost.com/news/monkey-cage/wp/2017/09/26/germanys-far-right-party-afd-won-the-facebook-battle-by-a-lot/?noredirect=on&utm_term=.0ee556121a27.

DEBSKI, Andreas. AfD Sachsen zieht mit Jörg Urban in die Landtagswahl. In: Dresdner Neuste Nachrichten [online]. 9. 2. 2019 [cit. 2019-05-06]. Dostupné z: <https://www.dnn.de/Region/Mitteldeutschland/AfD-Sachsen-zieht-mit-Joerg-Urban-in-die-Landtagswahl>.

DEBSKI, Andreas. Thüringen-Prognose: Starke CDU-Verluste, Rot-Rot-Grün ohne Mehrheit. In: Leipziger Volkszeitung [online]. 12. 1. 2019 [cit. 2019-04-01]. Dostupné z: <https://www.lvz.de/Region/Mitteldeutschland/Thueringen-Prognose-Starke-CDU-Verluste-Rot-Rot-Gruen-ohne-Mehrheit>.

Die CDU und ihre Probleme mit der AfD. In: Tagesspiegel [online]. 27. 5. 2014 [cit. 2019-03-17]. Dostupné z: <https://www.tagesspiegel.de/politik/europawahl-die-cdu-und-ihre-probleme-mit-der-afd/9953556.html>.

DIEHL, Jörg. Warum die AfD auf Facebook so erfolgreich ist. In: Spiegel. [online]. 26. 4. 2019 [cit. 2019-05-01]. Dostupné z: <https://www.spiegel.de/plus/warum-die-afd-auf-facebook-so-erfolgreich-ist-a-00000000-0002-0001-0000-000163612064>.

DORN, Sebastian. AfD-Streit: Bergmüller von Sitzung ausgesperrt. In: Merkur [online]. 9. 2. 2018 [cit. 2019-05-01]. Dostupné z: <https://www.merkur.de/bayern/streit-um-afd-mitgliedschaft-von-franz-bergmueller-bezirkschef-ausgesperrt-9600924.html>.

Ergebnis: SPD gewinnt, CDU verliert, AfD bei 14,2 Prozent. In: Morgenpost [online]. 19. 9. 2016 [cit. 2019-04-22]. Dostupné z: <https://www.morgenpost.de/berlin/abgeordnetenhauswahl/article208260641/Ergebnis-SPD-gewinnt-CDU-verliert-AfD-bei-14-2-Prozent.html>.

EU-Frauenausschuss lehnt Beatrix von Storch ab. In: Süddeutsche Zeitung [online]. 8. 7. 2014 [cit. 2019-03-17]. Dostupné z: <https://www.sueddeutsche.de/politik/afd-im-europaparlament-eu-frauenausschuss-lehnt-beatrix-von-storch-ab-1.2036385>.

Europawahl 2014. In: Wahl.tagesschau.de [online]. ARD, 2014 [cit. 2019-03-17]. Dostupné z: <https://wahl.tagesschau.de/wahlen/2014-05-25-EP-DE/index.shtml>.

EUROPAWAHLPROGRAMM Programm der Alternative für Deutschland für die Wahl zum 9. Europäischen Parlament 2019. In: Alternative für Deutschland. [online]. 19. 2. 2019 [cit. 2019-05-06]. Dostupné z: https://www.afd.de/wp-content/uploads/sites/111/2019/03/AfD_Europawahlprogramm_A5-hoch_web_150319.pdf.

Europäische Konservative nehmen AfD in Fraktion auf. In: Spiegel [online]. 12. 6. 2014 [cit. 2019-03-17]. Dostupné z: <http://www.spiegel.de/politik/ausland/eu-parlament-konservative-nehmen-afd-in-fraktion-a-974723.html>.

EXNER, Ulrich. Schüler zählten falsch, nun ein Sitz mehr für die AfD. In: Welt [online]. 22. 12. 2015 [cit. 2019-03-19]. Dostupné z: <https://www.welt.de/politik/deutschland/article150236737/Schueler-zaehlten-falsch-nun-ein-Sitz-mehr-fuer-die-AfD.html>.

Frauke Petry heiratet ein zweites Mal. In: Frankfurter Allgemeine Zeitung [online]. ©2001-2019, 22. 12. 2016. [cit. 2019-04-05]. Dostupné z:

<https://www.faz.net/aktuell/gesellschaft/menschen/hochzeit-mit-marcus-pretzell-frauke-petry-heiratet-ein-zweites-mal-14588112.html>.

Für unser Land-für unsere Werte:Landtagswahlprogramm 2016 der AfD Baden-Württemberg. In: ALTERNATIVE FÜR DEUTSCHLAND · BADEN-WÜRTTEMBERG [online]. 2016

[cit. 2019-04-06]. Dostupné z: https://afd-bw.de/afd-bw/wahlprogramme/landtagswahlprogramm_afd_2016_1.pdf.

GATHMANN, Florian a Phlipp WITTROCK. AfD triumphiert, schwarzer Sonntag für die CDU. In: Spiegel [online]. 13. 3. 2016 [cit. 2019-04-22]. Dostupné z: <https://www.spiegel.de/politik/deutschland/landtagswahlen-2016-in-der-blitzanalyse-afd-triumph-cdu-debakel-a-1082090.html>.

Gauland bestreitet Beleidigung von Boateng. In: Frankfurter Allgemeine Zeitung [online]. 29. 5. 2016 [cit. 2019-04-22]. Dostupné z: <https://www.faz.net/aktuell/politik/inland/rassistische-aeusserungen-gauland-bestreitet-beleidigung-von-boateng-14258341.html>.

GÄBLER, Bernd. AfD und die Medien. Erfahrungen und Lehren für Praxis. Frankfurt am Main, 2019 [online]. [cit. 2019-05-01]. Dostupné z: https://www.otto-brenner-stiftung.de/fileadmin/user_data/stiftung/02_Wissenschaftsportal/03_Publikationen/AH9_2_AfD_Medien_Gaebler_2017_07_17.pdf. ISSN: 1863-6934.

GRIMM, Rico. Was Björn Höcke in einer NPD-Zeitschrift schrieb, als er noch nicht im Rampenlicht stand. In: Krautreporter [online]. 28. 1. 2019 [cit. 2019-04-27]. Dostupné z: <https://krautreporter.de/2769-was-bjorn-hocke-in-einer-npd-zeitschrift-schrieb-als-er-noch-nicht-im-rampenlicht-stand>.

HALLER, Günther. AfD-Chef Gauland: Hitler war „nur ein Vogelschiss“ in der deutschen Geschichte. In: Die Presse [online]. 2. 6. 2018 [cit. 2019-04-22]. Dostupné z: https://diepresse.com/home/ausland/aussenpolitik/5439880/AfDChef-Gauland_Hitler-war-nur-ein-Vogelschiss.

Infratest dimap. AfD rückt nach rechts, CDU nach links [online]. Dostupné z: https://www.infratest-dimap.de/uploads/media/LinksRechts_Nov2015_01.pdf

JAKOB, Anna-Elisa. Alice Weidel - Spitzenkandidatin der AfD: Das will sie im Bundestag. In: Merkur [online]. 25. 9. 2017 [cit. 2019-04-23]. Dostupné z: <https://www.merkur.de/politik/alice-weidel-will-afd-spitzenkandidatin-bei-bundestagswahl-2017-zr-8486417.html>.

JAKOB, Anna-Elisa. Wofür steht AfD-Spitzenkandidat Alexander Gauland?. In: Merkur [online]. 24. 9. 2017 [cit. 2019-04-22]. Dostupné z: <https://www.merkur.de/politik/alexander-gauland-afd-spitzenkandidat-bei-bundestagswahl-2017-zr-8704662.html>.

Jörg Meuthen gründet "Alternative für Baden-Württemberg" In: Zeit [online]. 6. 7. 2016 [cit. 2019-04-21]. Dostupné z: <https://www.zeit.de/politik/deutschland/2016-07/afd-joerg-meuthen-gruendet-neue-fraktion-in-baden-wuerttemberg>.

Jörg Meuthen Torte auf AfD-Mann geworfen. In: Youtube [online]. 29. 8. 2016. [cit. 2019-04-21]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=6TJw1jbEUsQ>.

Junge Alternative. Über uns. [online]. 2018 [cit. 2019-05-04]. Dostupné z: <http://jungealternative.com/info/ueber-uns/>.

AfD: Richtungsstreit greift auf Parteienachwuchs über. In: Junge Freiheit [online]. 2. 6. 2015 [cit. 2019-05-01]. Dostupné z: <https://jungefreiheit.de/politik/deutschland/2015/afd-richtungsstreit-greift-auf-parteienachwuchs-ueber/>.

KAMANN, Matthias. Die AfD verfehlt ihre kühnen Ziele. In: Welt [online]. 14. 10. 2018 [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.welt.de/politik/deutschland/article182070766/Landtagswahl-Bayern-2018-Die-AfD-verfehlt-ihre-kuehnen-Ziele.html>.

LACHMANN, Günther. Das sind die Hürden der Alternative für Deutschland. In: Welt [online]. 2013, 30. 3. 2013 [cit. 2019-04-22]. Dostupné z: <https://www.welt.de/politik/deutschland/article114882606/Das-sind-die-Huerden-der-Alternative-fuer-Deutschland.html>.

Landtagswahl Brandenburg 2014. In: Wahl.tagesschau.de [online]. ARD, 2014 [cit. 2019-03-17]. Dostupné z: <https://wahl.tagesschau.de/wahlen/2014-09-14-LT-DE-BB/index.shtml>.

Landtagswahl Hessen 2013. In: Wahl.tagesschau.de [online]. ARD, 2013 [cit. 2019-03-19]. Dostupné z: <https://wahl.tagesschau.de/wahlen/2013-09-22-LT-DE-HE/index.shtml>.

Landtagswahl Hessen 2018. In: Wahl.tagesschau.de [online]. ARD, 2017 [cit. 2019-04-22]. Dostupné z: <https://wahl.tagesschau.de/wahlen/2018-10-28-LT-DE-HE/index.shtml>.

Landtagswahl Mecklenburg-Vorpommern 2016. In: wahl.tagesschau.de [online]. ARD, 2016 [cit. 2019-04-22]. Dostupné z: <https://wahl.tagesschau.de/wahlen/2016-09-04-LT-DE-MV/index.shtml>.

Landtagswahl Nordrhein-Westfalen 2017. In: Wahl.tagesschau.de [online]. ARD, 2017 [cit. 2019-04-22]. Dostupné z: <https://wahl.tagesschau.de/wahlen/2017-05-14-LT-DE-NW/index.shtml>.

Landtagswahl Sachsen 2014. In: Wahl.tagesschau.de [online]. ARD, 2014 [cit. 2019-03-17]. Dostupné z: <https://wahl.tagesschau.de/wahlen/2014-08-31-LT-DE-SN/index.shtml>.

Landtagswahl Saarland 2017. In: Wahl.tagesschau.de [online]. ARD, 2017 [cit. 2019-04-22]. Dostupné z: <https://wahl.tagesschau.de/wahlen/2017-03-26-LT-DE-SL/index.shtml>.

Landtagswahl Thüringen 2014. In: Wahl.tagesschau.de [online]. ARD, 2014 [cit. 2019-03-17]. Dostupné z: <https://wahl.tagesschau.de/wahlen/2014-09-14-LT-DE-TH/index.shtml>.

Landtagswahl 2018 Bayern. In: Wahl.tagesschau.de [online]. ARD, 2018 [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://wahl.tagesschau.de/wahlen/2018-10-14-LT-DE-BY/umfrage-afd.shtml>.

LANKENNAGEL, Jens a Annika LEISTER. Interview Andreas Kalbitz (AfD) „Ich schätze mich nicht als rechtsradikal ein“. In: Berliner Zeitung [online]. 5. 4. 2019 [cit. 2019-05-06]. Dostupné z: <https://www.berliner-zeitung.de/berlin/brandenburg/interview-andreas-kalbitz--afd---ich-schaetze-mich-nicht-als-rechtsradikal-ein--32328258>.

LEHMANN, Armin. Kulturkampf um Mecklenburg-Vorpommern. In: Tagesspiegel [online]. 28. 8. 2016 [cit. 2019-04-22]. Dostupné z: <https://www.tagesspiegel.de/politik/die-afd-bei-den-landtagswahlen-kulturkampf-um-mecklenburg-vorpommern/14465464.html>.

LEWANDOWSKY, Marcel. Alternative für Deutschland (AfD) : A New Actor in the German Party System. Friedrich Ebert Stiftung [online]. 2014 [cit. 2019-03-17]. Dostupné z: <http://library.fes.de/pdf-files/id/ipa/10644.pdf>.

LKR-Europaabgeordnete treten wegen Lucke aus Partei aus. In: Junge Freiheit [online]. 25. 9. 2018 [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://jungefreiheit.de/politik/deutschland/2018/lkr-europaabgeordnete-treten-wegen-lucke-aus-partei-aus/>.

Lucke gründet Allianz für Fortschritt und Aufbruch. In: Spiegel [online]. 19. 7. 2015 [cit. 2019-04-22]. Dostupné z: <https://www.spiegel.de/politik/deutschland/alfa-afd-gruender-bernd-lucke-gruendet-neue-partei-a-1044379.html>.

LUTZ, Anna. Lucke macht „Kampfansage an AfD“. In: Pro Medienmagazin [online]. 15. 4. 2019 [cit. 2019-05-07]. Dostupné z: <https://www.pro-medienmagazin.de/politik/2019/04/15/lucke-macht-kampfansage-an-afd/>.

Mitglieder der Bremischen Bürgerschaft. In: Bremische Bürgerschaft [online]. 2015 [cit. 2019-04-22]. Dostupné z: <https://www.bremische-buergerschaft.de/index.php?id=358>.

Mut zu Deutschland. Für ein Europa der Vielfalt: Programm der Alternative für Deutschland (AfD) für die Wahl zum Europäischen Parlament am 25. Mai 2014. In: Alternative für Deutschland: Landesverband Hamburg [online]. 22. 3. 2014 [cit. 2019-04-06]. Dostupné z: <https://alternative-hamburg.de/wp-content/uploads/2014/12/Europaprogramm-der-AfD1.pdf>.

NIEDERMAYER, Oskar. AfD und die Wählerschaft [online]. 17. 5. 2017 [cit. 2017-04-03]. Dostupné z: https://www.frankfurter-hefte.de/upload/Archiv/2017/Heft_03/PDF/2017-03_niedermayer.pdf.

NOVOTNÝ, Lukáš. Euroskepticismus v Německu na příkladu Alternative für Deutschland. In: Politics in Central Europe [online]. Praha: Metropolitan University Prague, 2015, s. 105-106 [cit. 2019-03-18]. Dostupné z: <https://www.politicsincentraleurope.eu/documents/file/Volume%2011%20-%20Number%201S%20-%20April%20-%202015.pdf>.

OTTO, Ferdinand. Der Anti-AfD-Kurs ist unglaublich. In: Zeit [online]. 16. 9. 2018 [cit. 2019-05-02]. Dostupné z: <https://www.zeit.de/politik/deutschland/2018-09/csuparteitag-afd-umgang-rechtspopulismus>.

Parteichef Meuthen: Höcke schadet der AfD. In: Junge Freiheit [online]. © 2019 14. 12. 2015 [cit. 2019-04-01]. Dostupné z: <https://jungefreiheit.de/politik/deutschland/2015/parteichef-meuthen-hoecke-schadet-der-afd/>.

Petr Bystron (AfD) im Talk: „Die EU ist am Ende“, Migrationspakt, Gelbwesten, Trump, Brüssel & mehr. In: Youtube [online]. 14. 12. 2018 [cit. 2019-05-04]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=dnrQpbNQc54&t=1447s>.

Petry gewinnt Machtkampf bei der AfD. In: Frankfurter Allgemeine Zeitung [online]. 5. 7. 2015 [cit. 2019-04-22]. Dostupné z: <https://www.faz.net/aktuell/politik/lucke-rivalin-petry-gewinnt-machtkampf-bei-der-afd-13685811.html>.

Petry muss Marke "Blaue Partei" löschen. In: Tagesschau [online]. 29. 1. 2019. [cit. 2019-04-22]. Dostupné z: <https://www.tagesschau.de/inland/afd-petry-namensstreit-101.html>.

PROGRAMM FÜR DEUTSCHLAND. Das Grundsatzprogramm der Alternative für Deutschland. In: Alternative für Deutschland [online]. 30. 4. 2017 [cit. 2019-04-06]. Dostupné z: https://www.afd.de/wp-content/uploads/sites/111/2018/01/Programm_AfD_Druck_Online_190118.pdf.

RÖSMANN, Tobias. Der mysteriöse Doktor Rahn. In: Frankfurter Allgemeine Zeitung [online]. 20. 10. 2018 [cit. 2019-04-05]. Dostupné z: <https://www.faz.net/aktuell/rhein-main/afd-spitzenkandidat-in-hessen-rainer-rahn-im-portraet-15846514.html>.

SCHMIDT-GRABIA, Maike. Wer steht zur Wahl?. In: Bundeszentrale für politische Bildung [online]. 15. 4. 2015 [cit. 2019-03-17]. Dostupné z: <http://www.bpb.de/politik/wahlen/wer-steht-zur-wahl/203480/afd>.

SCHNEIDER, Jens. Anbietern an rechts und links. In: Süddeutsche Zeitung [online]. 12. 9. 2014 [cit. 2019-03-17]. Dostupné z: <https://www.sueddeutsche.de/politik/afd-spitzenkandidat-gauland-anbiedern-an-rechts-und-links-1.2125561>.

SCHNEIDER, Jens. "Die Blaue Partei" soll offenbar Petrys neue Heimat werden. In: Süddeutsche Zeitung. [online]. 12. 10. 2017. [cit. 2019-04-11]. <https://www.sueddeutsche.de/politik/nach-austritt-aus-der-afd-die-blaue-partei-soll-offenbar-petrys-neue-heimat-werden-1.3705715>.

So will Frauke Petry die sächsische AfD in den Landtag führen. In: Focus [online]. © 1996-2019, 23. 8. 2014 [cit. 2019-03-17]. Dostupné z: https://www.focus.de/politik/deutschland/landtagswahl-in-sachsen-2014/wahlkampf-im-sommerloch-mit-afd-kandidatin-frauke-petry-zu-besuch-in-sachsen_id_4079417.html.

STÖSSEL, Sonja. Diese Länder sind ausgestiegen – und diese zweifeln [online]. 12. 12. 2018 [cit. 2019-04-01]. Dostupné z: <https://www.welt.de/politik/ausland/article184300122/UN-Migrationspakt-Diese-Laender-sind-ausgestiegen-und-diese-zweifeln.html>.

Umfragen zur AfD. In: Wahl.tagesschau.de [online]. ARD, 2016 [cit. 2019-04-22]. Dostupné z: <https://wahl.tagesschau.de/wahlen/2016-09-18-LT-DE-BE/umfrage-afd.shtml>.

Unbekannte attackieren vier AfD-Mitglieder. In: Zeit [online]. 11. 2. 2019 [cit. 2019-05-04]. Dostupné z: <https://www.zeit.de/gesellschaft/zeitgeschehen/2019-02/berlin-afd-mitglieder-angriff-berlinale-veranstaltung-fahndung>.

Versprecher Dr. Jörn Kruse. In: Youtube [online]. 11. 01. 2015 [cit. 2019-03-17]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=axYgZKAvG5s>.

VON KITTLITZ, Alard. In Wut vereint. In: Frankfurter Allgemeine Zeitung [online]. © 2001-2019, 14. 4. 2013 [cit. 2019-03-17]. Dostupné z: <https://www.faz.net/aktuell/politik/inland/gruendungsparteitag-der-afd-in-wut-vereint-12149130.html>.

Wahlprogramm der Alternative für Deutschland Mecklenburg-Vorpommern zur Landtagswahl 2016. In: Alternative für Deutschland Mecklenburg-Vorpommern [online]. 26. 9. 2016 [cit. 2019-05-06]. Dostupné z: https://cdn.afd.tools/sites/119/2017/05/11120053/AfD-MV_Wahlprogramm2016.pdf.

Wahlprogramm zur Landtagswahl Hessen 2018. In: AfD Hessen. [online]. 25. 7. 2018 [cit. 2019-05-06]. Dostupné z: <https://www.afd-hessen.de/landtagswahl-2018/>.

Wanderwitz schließt Koalition mit AfD nach Landtagswahl aus. In: Junge Freiheit [online]. 28. 3. 2019 [cit. 2019-07-06]. Dostupné z: <https://jungefreiheit.de/politik/deutschland/2019/wanderwitz-schliesst-koalition-mit-afd-nach-landtagswahl-aus/>.

Warum haben im Osten so viele AfD gewählt? In: Tagesspiegel [online]. 7. 10. 2017 [cit. 2019-04-04]. Dostupné z: <https://www.tagesspiegel.de/politik/bundestagswahl-warum-haben-im-osten-so-viele-afd-gewaehlt/20424048-all.html>.

Weidel und Gauland sprechen seit Monaten nicht mit Petry. In: Wirtschaftswoche [online]. 22. 8. 2017 [cit. 2019-04-04]. Dostupné z: <https://www.wiwo.de/politik/deutschland/richtungsstreit-in-der-afd-weidel-und-gauland-sprechen-seit-monaten-nicht-mit-petry/20219510.html>.

WEILAND, Severin. Petry sammelt Unterstützer gegen Lucke. In: Spiegel [online]. 29. 5. 2015 [cit. 2019-03-19]. Dostupné z: <http://www.spiegel.de/politik/deutschland/afd-streit-petry-sammelt-unterstuetzer-gegen-lucke-a-1036211.html>.

Wer hat Angst vor Uwe Junge?. In: Zeit [online]. 23. 2. 2016 [cit. 2019-04-22]. Dostupné z: <https://www.zeit.de/politik/deutschland/2016-02/uwe-junge-afd-rheinland-pfalz>.

Wie Rechte die Propaganda gegen den Migrationspakt organisieren. In: Tagesspiegel [online]. 7. 12. 2016 [cit. 2019-04-05]. Dostupné z: <https://www.tagesspiegel.de/politik/afd-und-identitaere-bewegung-wie-rechte-die-propaganda-gegen-den-migrationspakt-organisieren/23729410.html>.

Wohnort von AfD-Politiker: "Holocaust-Mahnmal besucht Björn Höcke". In: Youtube [online]. 22. 11. 2017 [cit. 2019-04-29]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=ytvID5iEI04>.

ZEMPEL, Christoph. Die Spitzenkandidaten der Europawahl 2019 von Weber bis Lucke. In: Merkur [online]. 12. 4. 2019 [cit. 2019-04-22]. Dostupné z: <https://www.merkur.de/politik/spitzenkandidaten-fuer-europawahl-2019-von-weber-bis-lucke-zr-11918036.html>.

Seznam příloh

Tab. 1: Evropský parlament.....	15
---------------------------------	----